

Directa

setmanari de comunicació

Núm 339 20 de novembre de 2013 1,70 €

Impunitat ambiental

Empreses i administracions desobeeixen sistemàticament les sentències judicials contra projectes i infraestructures que incompleixen la normativa mediambiental

PÀGINES 2-4

7

L'Ajuntament de Barcelona es gasta diners destinats a equipaments en els Mundials de natació

8-9

Treball autònom i precarietat laboral: crònica del desemparament

A fons

La lleva del biberó: testimonis silenciats de la batalla de l'Ebre

13

Marine Le Pen i el **'populisme líquid'** del Front Nacional francès

ESTIRANT DEL FIL

Rere la triada administració-empresa-tribunal, s'amaguen uns mecanismes d'impunitat que permeten avançar en la destrucció del medi ambient amb el progrés com a argument principal. Les entitats que s'hi oposen inverteixen anys als tribunals i milers d'euros en advocades per exigir transparència i el compliment de la legalitat, mentre denuncien que es tracta d'una veritable política d'Estat pel benefici privat.

TERRITORI // LES ENTITATS ECOLOGISTES FAN BALANÇ DE L'ÚS DE LA VIA JUDICIAL COM A EINA PER PRESERVAR EL MEDI AMBIENT

La impunitat com a norma

Oriol Matadepera

@La_Directa

Què tenen en comú els runams salins de Sallent, el golf de Vilalba o el desviament del riu Llobregat? Suposen un impacte ambiental molt alt, són defensats o promoguts per l'administració pública i han rebut sentències judicials en contra. El més greu del cas és que cap jutjat ni administració no ha obligat a aturar els projectes efectivament o a restaurar els danys causats i cap persona no ha assumit responsabilitats penals o civils. Hi ha més casos: la incineradora de Lafarge-Asland a Montcada i Reixac, l'ampliació de la pedrera Ivonne a Llinars del Vallès o la pedrera del Mas Blanc, al Parc Natural del Montgrí, mantenen la seva activitat malgrat l'existència de sentències contra les seves llicències. Són pomes podrides o només són exemples d'un sistema podrit?

La llei Òmnibus de CiU de 2011 vulnera legislació internacional, europea i estatal segons diverses entitats ecologistes

Les entitats ecologistes i veïnals inverteixen anys als tribunals i milers d'euros en advocades i ideen multitud d'accions reivindicatives per recordar que el planeta no és infinit i que les afectacions ambientals, socials i contra la salut no poden ser menystingudes pels interessos privats. Eva Yus Najera, membre de la Lliga per a la Defensa del Patrimoni Natural (Depana), afirma que es tracta "d'una autèntica política d'Estat dirigida a treure les traves al progrés; no és una suma de casos puntuals, sinó el menyspreu sistemàtic de la normativa ambiental".

La llei Òmnibus de CiU de 2011 vulnera -segons diverses entitats ecologistes- legislació internacional, europea i estatal en temes com la regulació de l'accés motoritzat al medi natural, la llei de protecció

dels animals o la d'avaluació ambiental de plans i programes. Aquesta llei, que va obrir la porta a projectes com Eurovegas, permet que l'avaluació ambiental es faci *a posteriori*, fet que suposa legalitzar la desprotecció del medi ambient en nom de la reestructuració administrativa i la promoció econòmica. La llei de costes aprovada a Madrid és un altre exemple de prioritització de l'interès privat, ja que -segons el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB)- entén el litoral com un espai per ocupar i no per protegir: "La costa deixa de tenir sentit de bé públic i passa a ser un recurs mercantil per a l'especulació més dura".

La recent ordre de Medi Ambient perquè el cos d'Agents Rurals no investigui irregularitats urbanístiques fora dels espais protegits dona peu a la impunitat que es mou als marges de la triada administració-empresa-tribunal, ja que -segons el mateix cos- s'ha creat per denúncies que han molestat alcaldes de CiU. Aquesta triada posa oli a un engranatge que es torna a fer evident amb les *amnisties ambientals* a una desena de projectes, als quals el Departament de Territori i Sostenibilitat va eximir de presentar l'avaluació d'impacte ambiental i ho publica amb deu mesos de retard.

QUI DEFENSA LA LEGALITAT?

En aquest panorama, les entitats ecologistes esdevenen les defensores de la transparència i el respecte a la legalitat. La Institució Altempordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura (IAEDEN) ha denunciat repetidament el fet d'haver de reclamar el compliment de normatives vigents per la via judicial, com en el cas de la vall de Santa Creu o el planejament urbanístic de Palafrugell: "La Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona (CTUG) legalitza irregularitats i infraccions consumades com les naus industrials a Palau de Santa Eulàlia, la zona industrial de Roses, l'abocador de Vacamorta o la subestació elèctrica de Fonteta". Com a exemple, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC) va ordenar tancar l'abocador de Vacamorta (Baix Empordà) el 2003, però la instal·lació ha tornat a obrir amb una autorització ambiental

nova. L'any 2006, el TSJC va clausurar l'abocador de nou i la Generalitat i l'empresa Recuperació de Pedreres SL van recórrer al Tribunal Suprem. A l'espera de la sentència, la CTUG ha aprovat un pla especial per regularitzar l'abocador, que avui dia continua actiu.

La incineradora de Lafarge-Asland de Montcada i Reixac continua funcionant malgrat la sentència del TSJC que anul·la la llicència d'activitat / SERGI ARGELES

"Executar sentències és impossible; és un problema jurídic d'àmbit molt general", afirma Bàrbara Schmitt, portaveu d'IAEDEN. Val la pena la batalla jurídica per aturar aquest tipus de projectes si després la política de fets consumats és un dels puntals del sistema

3

L'administració ha renovat tres vegades la llicència a l'abocador de Vacamorta després que les anul·lés el TSJC. Avui dia, es manté actiu i espera sentència del Suprem.

8.000

IAEDEN ha pagat una mitjana de 8.000 euros per cadascun dels 30 processos judicials que ha litigat durant els darrers deu anys.

20

anys han trigat els tribunals a declarar il·legals els apartaments de Ses Covetes. El GOB va dipositar 20 milions de pessetes per demanar la paralització cautelar.

i la dilació de processos és la frontissa que tanca totes les portes? Entre les entitats ecologistes, hi ha respostes de tot tipus, però totes coincideixen que cal que la lluita als tribunals vagi de la mà de la lluita al carrer. Segons Jaume Grau, d'Ecologistes en Acció, "sovint, la lluita als tribunals és l'última opció per als moviments socials". Si fins ara era una opció lenta, cara i gairebé sempre condemnada al fracàs, amb la reforma del ministre Gallardón, encara s'ha complicat més: "Ara, qui denuncia és presumptament culpable, les taxes són prohibitives i, en certs processos, cal dipositar fiances milionàries que fan que l'accés a la justícia sigui inabastable". IAEDEN ha iniciat la batalla jurídica en 30 processos els darrers deu anys "allà on hi havia alguna possibilitat de guanyar" - i cada procés ha significat una mitjana de 8.000 euros en despeses judicials: el darrer contenciós guanyat, el de la vall de Santa Magdalena, ha costat 15.000 euros.

"La lluita als tribunals no és una fórmula que ens satisfaci, ja que tot són obstacles i sembla una escala que no s'acaba mai"

Els casos que ofereixen menys possibilitats per a la impunitat són els que reben sentències en contra i no s'arriben a iniciar. Parlem, per exemple, del Pla Muntanyans, un projecte d'habitatges al litoral de Torredembarra, la segona fase del qual va ser declarada nul·la de ple dret pel TSJC gràcies al recurs interposat per la Plataforma Salvem els Muntanyans. En aquest cas, immobiliària i la Generalitat es van personar juntes per defensar el projecte. La sentència va frenar el procés administratiu el 2011, tot i que, un any abans, s'havia avançat amb la urbanització. En aquests casos, acostuma a passar que l'administració implicada revisa el planejament i l'adapta a les noves circumstàncies.

És per això que les entitats limiten la batalla als tribunals. Segons Bàrbara Schmitt, "hem arribat al punt de no tirar endavant contenciosos administratius si no hi ha fonaments jurídics, més enllà de l'ètica i la moral". Carles Lumeras, de la Coordinadora de la Salvaguarda del Montseny, expressa amb resignació: "La lluita als tribunals no és una fórmula que ens satisfaci, ja que tot són obstacles i sembla una escala que no s'acaba mai. No hi tenim confiança, però serveix per generar consciència que hi ha un problema". ◀

Experiències positives a les Balears

El punt de vista de Margalida Ramis, del Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB), no és tan pessimista. Per ella, sí que val la pena la lluita als tribunals. "És un recorregut llarg, però hem tingut casos reeixits, encara que hagin passat vint anys perquè la llicència estava mal donada". Afirma que la judicatura és una bona aliada i que, en alguns casos, fins i tot ha estat més dura que el GOB a l'hora de dictar sentències. Per executar-les, fins i tot han arribat a suplantar l'Ajuntament i llevar-li les competències, com en el cas

dels apartaments de Ses Covetes (Campos). També en el cas de la Cala Llamp (Andratx), on l'Ajuntament va anar dilatant l'execució de la sentència que obligava a la demolició, el jutjat ha imposat un termini de dos mesos improrrogables i multes a l'alcalde si no es compleix.

Una dinàmica comuna de les entitats que s'oposen a aquests projectes basant-se en arguments ambientals és trobar esclatxes legals i defectes formals en el procediment per poder guanyar processos judicials. "Si trobem indicis d'il·legalitats, tirem endavant", sosté Margalida Ramis, que explica que la seva lluita jurídica és des del voluntariat, ja que les advocades no cobren. Obtenen els recursos a través de les quotes de sòcies i van arribar al cas d'haver de dipositar una fiança de vint milions de les antigues pessetes entre vint persones per demanar la paralització cautelar de les obres de 68 apartaments damunt la platja d'Es Trenc, a Ses Covetes. El GOB denuncia que l'Ajuntament de Campos ha dedicat més temps i recursos a impugnar la demolició que no pas a fer-la efectiva i que ha recorregut tota resolució que ha dictat el Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB). "És injust que la ciutadania pagui el que van fer malament unes poques persones", ja que les demolicions que s'han fet han estat finançades pels ajuntaments corresponents i pel Govern balear. El GOB assegura que l'Ajuntament de Campos ja ha gastat més de 700.000 euros per defensar els promotors de Ses Covetes i que, ara, el Govern vol pagar el 75% de la demolició, que ha de costar 450.000 euros.

Ramis també assegura que sovint es veuen obligades a recordar als jutjats que tenen un cas sobre la taula: els apartaments de Ruberts (Sencelles) estan pendents de demolició i, a Llucalcari, el GOB s'està barallant per la restitució dels terrenys afectats. L'hospital Son Espases té una sentència que anul·la la modificació urbanística que va permetre fer-lo, però ja no hi ha marxa enrere.

Establir precedents al País Valencià

"Al País Valencià, el Tribunal Superior de Justícia no ens té massa estima", diu Miquel Crespo, d'Acció Ecologista Agró, que diu que el Tribunal Suprem és qui els ha donat la raó en casos com el del Quadro de Santiago (3.000 cases i camp de golf), que s'ha paralitzat. És una victòria important per l'entitat ecologista, ja que la conselleria acata la sentència i reformularà el projecte, fet que "estableix precedent amb la urbanització de zones humides inundables". El cas de la Punta, que va suposar una batalla veïnal molt dura i dramàtica per defensar les cases i els horts i evitar l'ampliació del port de València i que s'ha guanyat als tribunals, és diferent. Ara, hi ha un solar.

El 'modus operandi' de l'administració

Toni Altaïd, de l'Associació per la Defensa i l'Estudi de la Natura (ADENC), explica que, quan es posa en coneixement públic un projecte, la decisió política de tirar-lo endavant ja està presa: "Encara que participis en el procés administratiu des del principi, ja no hi ha res a fer". Diu que es poden introduir modificacions, però que l'essència del projecte no es toca. També es poden fer al·legacions, "però qui les resol és la mateixa administració que impulsa el projecte i les acaba desestimant". Això aboca les detractores a interposar un contenciós-administratiu, que no s'acostuma a resoldre en menys de quatre anys: "Aquesta dilació en el temps produeix la pèrdua de la tutela judicial efectiva, el retard és un dels enemics principals de l'aplicació de la justícia". Mentrestant, l'execució de les obres s'agilitza al màxim perquè, si hi ha una sentència en contra, sigui molt difícil tirar-la enrere sense unes indemnitzacions inasumibles, o bé "es refan processos per legalitzar l'actuació recorreguda subvertint l'execució de la sentència". Així doncs, "la situació és perversa perquè, quan plantejges una lluita contra un projecte, saps que no te'n sortiràs per la via administrativa i que la via contenciosa té una despesa mínima de 3.000 euros; tenint en compte els fets, t'aboquen a la mobilització al carrer". Segons l'ecologista, "el sistema, aparentment, té molts mecanismes de control democràtic, però l'establiment del diàleg i la concertació entre detractores i promotores no existeix; el contenciós administratiu és un procés molt lent i no és prioritat del poder legislatiu ni executiu dotar-lo d'eines perquè funcioni". Així, convé ser molt conscient de tot el procés, participar-hi des del principi i aprofitar els forats a través dels quals es pot incidir.

ESTIRANT DEL FIL

El camp de golf de Vilalba

A la Roca del Vallès, la Plataforma per Vilalba va haver de lluitar durant dotze anys per la via administrativa i judicial perquè el TSJC anul·lés, el febrer de 2012, les llicències del camp de golf i de 124 habitatges de luxe. De moment, aquesta sentència no ha servit de gaire perquè el golf mai no ha tancat i continua captant aigua il·legalment de la riera de Vallforners. Per acabar-ho d'adobar, a l'indret hi ha un embassament, al qual es va oposar la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny, als anys 80. Aquell litigi es va guanyar davant els tribunals a través d'un recurs presentat per la Diputació de Barcelona, que finalment no va exigir l'execució de la sentència. Joan Arrizabalaga, de la Plataforma per Vilalba, afirma que senten una gran decepció: "Confíavem en l'estat de dret i la justícia, però no ha servit de res; no hi ha independència de poders". Avui dia, encara estan pagant els més de 12.000 euros gastats en processos judicials i mantenen tres contenciosos administratius oberts que poden trigar fins a dos anys a resoldre's. Estan esperant la reclamació feta al TSJC perquè el golf deixi de funcionar.

/ ÀLEX TARROJA

Els negocis d'Ivonne a Llinars del Vallès

A Llinars del Vallès, el veïnat ha guanyat una batalla judicial que l'Ajuntament havia portat fins al Tribunal Suprem per poder ampliar l'activitat extractiva i instal·lar un abocador a la pedrera Ivonne –la família de l'alcalde d'ERC, Martí Pujol, té propietats a l'àrea afectada– fruit d'una revisió urbanística de 2002. L'Ajuntament ha tornat a tramitar la revisió, però l'Associació per a la Defensa del Corredor-Montnegre manté el seu desacord. Mentrestant, la pedrera s'ha ampliat sense que cap administració ni tribunal fes res per impedir-ho.

/ GRUP DE DEFENSA DE MONTGRÍ

La pedrera de Prebesec a Ullà

L'advocat Francesc Espinal Trias, del Fons de Defensa Ambiental, creu que sí que val la pena la lluita judicial. Afirma que hi ha casos en què "s'ha de tenir molta paciència", però que s'acaben aconseguint els objectius. "Publicites el tema i poses de manifest el problema, tot i que no hi ha la voluntat política de complir la llei, ja que s'adapta constantment el planejament urbanístic als projectes per intentar validar-los: això és un frau de llei". Això és el que els ha passat amb un dels casos que assessoren: la pedrera que té l'empresa Prebesec al mas Blanc, a Ullà (Baix Empordà), dins el Parc Natural del Montgrí. El Departament d'Indústria va emetre fins a tres autoritzacions diferents per adequar a la llei un projecte que feia deu anys que operava irregularment. Després d'això, el 2004, el Grup de Defensa del Montgrí va iniciar la batalla administrativa amb l'argument que la documentació presentada a informació pública era "extremadament confusa i, en molts casos, contradictòria". Després va venir un contenciós administratiu que, sis anys després, va ser estimat pel jutjat de Girona; l'empresa va apel·lar la sentència i el TSJC en va dictar una de nova, el juny de 2012, que confirmava la primera i obligava l'Ajuntament a clausurar les activitats de la pedrera, a sancionar l'empresa i a restaurar els terrenys afectats. L'Ajuntament es va posicionar a favor del projecte i, des de la resolució ferma contra la pedrera, no ha fet res del que exigia el TSJC, fet que ha obligat les entitats ecologistes a iniciar tràmits judicials per aconseguir que es compleixi la sentència. Mentrestant, la pedrera ha pogut ampliar la seva activitat i la restauració cada vegada serà més costosa i complicada.

La mina del Cogulló i el runam salí d'Iberpotash a Sallent

Tot i que hi ha una sentència del TSJC que anul·la la llicència ambiental de 2008 a Iberpotash, l'activitat a la mina del Cogulló no ha frenat, mentre s'esperen els pronunciaments dels recursos presentats per la multinacional. Aquesta sentència se suma a la que obligava l'empresa a restaurar els runams salins de Sallent (Bages).

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6

Presó preventiva per a dues anarquistes acusades d'atemptar contra la basílica del Pilar a Saragossa

7

Les irregularitats en les subvencions del Consell Català de l'Esport deixen el barri de la Prosperitat de Barcelona sense piscina

TREBALL // EL COMERÇ DEL TÈXTEL DE BARCELONA FARÀ VAGA, EL MES DE DESEMBRE, CONTRA EL BLOQUEIG PATRONAL DEL CONVENI LABORAL

Al Nord i al Sud, rebaixes dels drets laborals

Albert Sales

@albertsc79

Les condicions laborals de les plantilles de les botigues de les grans marques de roba empitjoraran a partir de 2014 a causa del bloqueig de les negociacions del Conveni Sectorial del Comerç Tèxtil de Barcelona, que els sindicats CCOO i UGT han estat discutint amb el Gremi de Comerç del Tèxtil de Barcelona (patronal) durant tot el 2012 i part de 2013. Les negociacions han arribat a un punt mort i, en conseqüència, el dia 31 de desembre de 2013, el conveni actual quedarà sense vigència i s'obriran les portes a un augment de la precarietat en les condicions de treball de les persones contractades. CCOO i UGT asseguren que no els queda cap altra alternativa que convocar mobilitzacions els dies 22 i 29

La indústria de la moda explota les treballadores a tots els punts de la cadena de subministrament

de novembre i vagues el 6 i el 8 de desembre. Les aturades es podrien estendre fins a l'època de les compres de Nadal, amb vagues el 15 i el 22 de desembre, tot i que encara no estan convocades.

Cortefiel, Furest, Venca, Mango, Zara o H&M són algunes de les empreses afectades pel conveni en extinció. Totes elles es caracteritzen per prioritzar la maximització del benefici, encara que sigui a costa de tenir treballadores amb condicions laborals extremes. Les firmes de

moda s'han instal·lat als centres històrics de les principals ciutats del món i els han convertit en centres comercials clònics a l'aire lliure. La clientela pot trobar la mateixa roba a Amsterdam, Nova York, Barcelona o Sabadell i ser atesa per personal amb una feina inestable i mal pagada. Les mateixes empreses creen un miratge d'estil i glamur que emmascara una producció repartida en fàbriques proveïdores arreu del món, que es nodreixen de condicions properes a la misèria per aconseguir que obreres de la confecció treballin durant setmanes laborals de fins a 75 hores a canvi de salaris que, difícilment, cobreixen res més que les necessitats alimentàries més bàsiques. Les peces de roba que venen les dependents de les botigues de Barcelona, Terrassa, Girona o Manresa, cobrant el salari mínim i sense cap mena de perspectiva de millora, són produïdes per obreres del Marroc, la Xina o l'Índia que suporten condicions molt pitjors. I de la mateixa manera que se silencien les protestes de les treballadores catalanes, ens continuen passant per alt les lluites de les obreres de tot el món, cosa que perpetua el mite de les dòcils, incultes i laborioses classes treballadores asiàtiques.

LA REVOLTA DE BANGLA DESH

Just després de l'esfondrament de edifici Rana Plaza de Bangla Desh, l'abril d'enguany, les mobilitzacions de protesta de les obreres -que fa dues dècades que s'enfronten al poder estatal i empresarial- van ressorgir amb força. A banda de protestar per les més de 1.120 morts causades per la deixadesa d'una elit empresarial local i global que obliga les treballadores a jugar-se la vida a les fàbriques, es reclama un increment del

salari mínim i una millora real de la seguretat i de les condicions laborals. Les obreres del sector volen que s'estableixi un salari mínim legal de 8.000 taka (77 euros) al mes, enlloc dels actuals 3.000 taka (29 euros). El 13 de novembre, més d'un centenar de persones van resultar ferides arran de la repressió policial a Dacca. Al districte d'Ashulia, 250 empreses van tancar aquella setmana, mentre els enfrontaments entre la policia i les manifestants es multiplicaven i els gasos lacrimògens i les bales de goma entraven en acció.

La indústria de la moda genera grans beneficis a costa de l'explotació de treballadores a tots els punts de la cadena

De la mateixa manera que se silencien les protestes de les treballadores catalanes, ens continuen passant per alt les lluites de les obreres de tot el món / ROBERT BONET

de subministrament. Mentre les empreses globals representen teatralment el paper d'agents de desenvolupament i de corporacions dialogants, negociadores i amb valors, els mesos passen entre reunions d'alt nivell i el resultat sempre és el mateix. Una bona mostra de la seva *responsabilitat* social són les reunions mantingudes per determinar com establir un sistema de compensacions per a les famílies de les víctimes de l'esfondrament de l'abril. A hores d'ara, mig any després, ningú no ha cobrat cap indemnització i centenars de famílies viuen el dol per haver perdut els seus éssers estimats sense cap font d'ingressos. ♦

AIXÍ ESTÀ EL PATI

LLIBERTATS // EL JUTGE ELOY VELASCO VA DECRETAR, EL 17 DE NOVEMBRE, LA LLIBERTAT AMB CÀRREGS PER A TRES DE LES CINC PERSONES DETINGUDES

Presó preventiva per les dues acusades de l'atemptat al Pilar

Quique Badia

@qbadiamasoni

Agents de la comissaria general d'informació de la policia espanyola van detenir cinc persones, el 13 de novembre, acusades de pertinença a organització terrorista per ordres del jutge Eloy Velasco, magistrat del jutjat d'instrucció número 6 de l'Audiència Nacional (AN) espanyola. En aplicació de la legislació antiterrorista, la policia va irrompre a un domicili del barri barceloní del Carmel de matinada i amb el suport dels Grups Operatius Especials de Seguretat. Una cinquena persona va ser detinguda al carrer al barri del Camp de l'Arpa. El jutge acusa a dues de les detingudes de la col·locació d'un artefacte explosiu a la basílica del Pilar de Saragossa el 2 d'octubre i de conspiració per cometre estralls a la basílica de Montserrat.

Les detencions són fruit de la col·laboració entre la policia espanyola i la policia i l'Agència Nacional d'Intel·ligència (ANI) xilenes

L'acció a la basílica del Pilar va ser reivindicada pel Grup Anarquista Coordinat - Escamot Insurreccional Mateo Morral, en referència a l'anarquista sabadellenc que va atemptar contra el rei espanyol Alfons XIII i contra Victòria Eugènia el dia del seu casament, l'any 1906. El grup va explicar, a través d'un comunicat, que entenia que "la basílica del Pilar és un temple significatiu per aquelles persones que posseeixen el poder" i assegurava que "estendards feixistes com aquest no són i mai no seran llocs segurs". El text que reivindicava l'acció continuava fent referència al procés de colonització d'Amèrica del segle XV i afirmava que les senyeres que hi ha dins el temple "hi pengem com trofeus" i "fan ostentació de l'extermi provocat per la civilització" contra la població autòctona del continent. La deflagració va provocar desperfectes als bancs, despenjaments del guix del sostre de la basílica i danys al timpà d'una dona. La policia espanyola ha difós diverses gravacions que demostrarien, presumptament, l'estada de les dues detingudes a la basílica el dia dels fets.

El 17 de novembre, el jutge Eloy Velasco va dictar ordre de presó preventiva sense fiança per aquestes dues persones, que ja han ingressat a la presó de Soto del Real (Madrid), a l'espera que la Secretaria d'Institucions Penitenciàries decideixi a quin centre s'hauran d'estar mentre les mesures cautelars restin en peu. Les altres tres detingudes van quedar en llibertat amb càrrecs acusades del delicte de col·laboració amb organització terrorista.

COL·LABORACIÓ POLICIAL

Les detencions són fruit de la col·laboració entre la policia espanyola i la policia i l'Agència Nacional d'Intel·ligència (ANI) xilenes, que el 4 de setembre d'enguany ja van trametre a la policia espanyola un informe amb dades de dues de les detingudes i d'una tercera persona, totes elles naturals de Xile. Cinc dies abans de les detencions, l'ANI va entregar un informe

de caràcter secret al ministre de l'Interior xilè, Andrés Chadwick, de la coalició Alianza, on s'informava de la "detenció pròxima dels anarquistes xilens del cas Bombas a Espanya per l'atemptat de Saragossa". El cas Bombas va assegurar catorze persones a la banqueta d'un tribunal xilè, acusades del delicte de col·locació d'artefactes explosius, un càrrec del qual van ser absoltes per la Cort Suprema del país andí. El judici va deixar al descobert nombroses irregularitats pel que fa a l'elaboració dels peritatges del cos de carabiners i de la Policia d'Investigacions (PDI) xilena: durant el procés de preparació del judici, es van rebutjar fins a 4.000 proves.

SOLIDARITAT DES DE XILE

Un comunicat signat per "algunes processades pel cas Bombas" en solidaritat amb les dues detingudes xilenes i amb data del mateix dia de les detencions assegura

que "no va existir ni existeix associació il·lícita terrorista anàrquica" i que "no existeixen líders informals ni centres de poder ni finançament terrorista" i titlla aquestes acusacions de "deliris investigadors que només intenten encasellar-nos en lògiques d'organització i de vida que, a la pràctica, neguem". Al mateix comunicat, les sotsignades fan una crida a la "solidaritat revolucionària més enllà de totes les fronteres" i afirmen que defensaran les seves companyes "de les campanyes mediàtiques i policials que duen a terme els dos estats".

L'ANARQUISME AL PUNT DE MIRA

De moment, les persones que han quedat en llibertat amb càrrecs no han volgut fer declaracions. Fonts properes, però, asseguren que l'operació policial s'ha d'emmarcar en un "context global de repressió" on l'anarquisme es troba al punt de mira. Les mateixes fonts fan referència a casos recents com la detenció de cinc anarquistes catalanes per la difusió de missatges al Facebook o altres detencions practicades en el marc de les investigacions pels aldarulls de les darreres vagues generals.

Un comunicat signat per algunes processades pel cas Bombas afirma que "no va existir ni existeix associació il·lícita terrorista anàrquica"

Persones properes a les detingudes han expressat la seva indignació davant el tractament del cas que han fet alguns mitjans. El diari *El País*, per exemple, es va fer ressò d'un informe policial que compara les accions armades de grups anarquistes amb Al-Qaida. A les seves informacions, a més, podria haver dut a terme una violació del quart punt del codi deontològic de la Federació d'Associacions de Premsa d'Espanya (FA-PE) -que obliga la periodista a respectar "el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge"- i el cinquè -que l'instà a assumir el principi "que tota persona és innocent mentre no es demostrï el contrari"-, pel fet de publicar els noms, els cognoms i les fotografies de les imputades i per referir-se a la tercera persona de l'informe de l'ANI, amic d'algunes de les detingudes, sense ni tan sols la protecció de les sigles i sense precisar si se l'acusa del mateix que a la resta. ◀

El dia de les detencions, l'ambaixador xilè va felicitar el ministre de l'Interior espanyol Jorge Fernández Díaz per l'operació / MIN INTERIOR

DRETS // L'AJUNTAMENT DE BARCELONA RECONeix QUE HA DESTINAT PART DELS DINERS QUE HAVIA REBUT PER FER CENTRES ESPORTIUS AL MUNDIAL DE NATACIÓ

Diverses irregularitats deixen la Prosperitat sense piscina

Antonio Alcántara
@Antalcantara

“C abrejats, no! El següent!”. Així és com defineix el seu estat d'ànim el veïnat del barri de la Prosperitat del districte barceloní de Nou Barris arran de l'abandonament d'uns equipaments públics necessaris per al barri, però oblidats per l'administració. A l'encreuament del carrer Molí amb la Via Favència, hi ha un solar buit i un edifici nou de trinca tancat i vigilat per dos agents de seguretat. L'edifici havia de ser una residència per a la gent gran i un centre de dia i, al solar, l'Ajuntament hi havia de construir una piscina municipal gràcies a una subvenció atorgada pel Consell Català de l'Esport (CCE) que, finalment, no ha aparegut.

IRREGULARITATS AL CCE

El setembre d'enguany, l'Informe 21/2013 de la Sindicatura de Comptes, de fiscalització de l'exercici 2010 del Consell Català de l'Esport, va destapar diverses irregularitats en la gestió comptable i la concessió de subvencions d'aquest ens sota la presidència d'Anna Pruna (ERC). El 2010, el Consell Català de l'Esport va atorgar 39,45 milions d'euros en subvencions de manera

La FAVB ha demanat explicacions per escrit a l'alcalde Xavier Trias

directa i sense cap convocatòria pública, fet que contravé els principis de concurrència, igualtat i objectivitat que regeixen aquest tipus de procediments, tret de casos extraordinaris que cal justificar. L'informe també assevera que la comptabilitat financera “no expressa de forma raonable la imatge fidel” de l'estat de l'entitat i rebela que “no s'ha complert adequadament la legalitat en la concessió i en la gestió de les subvencions”. Sobre aquest fet, l'informe destaca –entre altres coses– que Pruna atorgava les subvencions directament tot i que ho hauria d'haver fet un conseller i el fet que algunes de les subvencions no s'hagin publicat al DOGC.

La Sindicatura concreta que, l'octubre de 2009, el govern va autoritzar el CCE perquè atorgués una subvenció a l'Ajuntament de Barcelona per poder tirar endavant les infraestructures esportives previstes a la ciutat (entre les quals hi havia el Centre Esportiu Municipal de la

Prosperitat). En total, es van atorgar set milions d'euros de subvenció, malgrat els advertiments del cap del servei d'equipaments del CCE, que va informar que mancava acreditar la propietat, la qualificació urbanística i l'edificabilitat d'algunes finques, a més dels projectes executius i de gestió dels diferents projectes.

SUBVENCIÓ DESAPAREGUDA

El setembre de 2010, un conveni entre el CCE i l'Institut Barcelona Esports va establir les actuacions que calia subvencionar i va concedir una bestreta de cinc milions d'euros “sense cap garantia per a la seva utilització”. El conveni avalava la construcció d'una piscina coberta i un pavelló per a nou centres esportius municipals, amb una quantitat total de 8,2 milions d'euros, 800.000 dels quals eren per a la piscina coberta del CEM Via Favència. Dels nou convenis, només se n'han materialitzat tres, als CEM de Cotxeres de Borbó, del Parc de la Ciutadella i d'Horta. Pel sis restants, es van atorgar un total de 5,7 milions d'euros que, de moment, no s'han invertit en el que tocava.

Posteriorment, l'Ajuntament –amb PSC i ICV-EUIA al capdavant– va anunciar que no es farien les obres i no va usar la bestreta. El 2012, amb Xavier Trias (CiU) com a alcalde, l'Ajuntament va signar tres convenis nous amb el CCE, on s'establiren noves condicions de finançament per a l'execució dels projectes subvencionats. La Sindicatura, però, no n'avalua els resultats perquè les investigacions van acabar el juliol de 2012.

LA PRIORITAT: ELS MUNDIALS

Però, aleshores, on han anat a parar els diners? Albert Recio, vocal de la Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB) ha assegurat a la DIRECTA que els diners que no s'han destinat a les piscines han anat a parar al Mundial de Natació. Aquesta és la resposta que va donar el consistori a instàncies de l'Associació de Veïns de la Sagrera.

Aquesta situació és semblant a la que es va viure amb les pistes de patinatge de la Via Favència, on el maig d'enguany la Guàrdia Urbana va multar el jovent patinador que feia reparacions de manteniment de les pistes, atesa la deixadesa municipal. Mentrestant, el consistori regava amb diner públic la celebració dels Xgames (que es consideren els Jocs Olímpics d'esports

L'edifici que havia de ser una residència per a la gent gran i, al costat, el solar destinat a la piscina / JOAN MARTÍNEZ

com el motocròs, el ral·li, l'skateboard o el BMX) a la ciutat. Inversions municipals en detriment de les inversions als barris populars i, per tant, deixant de banda els beneficis socials que comporten.

L'AVV de la Prosperitat denuncia que l'Ajuntament es va embutxacar aquests 800.000 euros de subvenció quan va al·legar que el projecte de la piscina havia caigut per una retallada municipal. Alhora, la FAVB ha demanat explicacions per escrit a Xavier Trias –com a responsable polític– sobre on han anat a parar els diners desapareguts de les subvencions atorgades. “En cas que no doni explicacions formals amb informació contrastada o que aquesta no sigui satisfactòria, actuarem per una altra via”, conclouen fonts de la federació veïnal. ◀

El veïnat reclama els equipaments promesos amb un 'tour turístic'

El 17 de novembre, 200 persones es van concentrar a les portes de l'edifici nou i del solar contigu, espai on s'havia d'ubicar el casal de gent gran i el centre de dia i construir una piscina municipal. En el marc de la campanya *Nou Barris Cabrejada*, el veïnat de la Prosperitat va recórrer a la ironia per denunciar la situació. Ironia que assenyalava directament els plans de la regidora de CiU Irma Rognoni, que al ple del districte del mes d'octubre va presentar el pla de promoció turística Nou Barris, porta d'entrada a Barcelona. La residència per a la gent gran i el centre de dia promesos havien de donar atenció a les persones que requereixen cures especialitzades i de qualitat. L'edifici va ser construït per la Generalitat en uns terrenys cedits per l'Ajuntament de Barcelona. L'Associació de Veïns critica el fet que, en una barriada amb 26.000 habitants i uns índexs de població envellida tan elevats, no hi hagi cap equipament d'aquestes característiques.

/ J. M.

AIXÍ ESTÀ EL PATI

TREBALL // LES TREBALLADORES AUTÒNOMES TENEN UNA COBERTURA SOCIAL ESCASSA I PATEIXEN DIFICULTATS PER ACCEDIR A LES PRESTACIONS

Treball autònom i precarietat laboral

Oscar Romero

@osc_romero

Jugar-s'ho tot a una carta. Invertir els darrers estalvis, demanar un préstec a la família o capitalitzar l'atur per treballar per compte propi és una opció que cada vegada escullen més les persones sense feina. Durant els primers tres trimestres de 2013, 520.307 persones s'han donat d'alta al Règim Especial de Treballadors Autònoms (RETA), un 17,8% més que l'any anterior. També ha augmentat el nombre de baixes, 508.582 (un 9,3%), cosa que indica que, malgrat el balanç positiu entre altes i baixes, molta gent es queda a mig camí després de llançar-se a la piscina.

L'augment de treballadores autònomes -*emprenedores*, segons la denominació eufemística encunyada per la classe política i l'empresariat- no es pot deslligar de l'augment de la precarietat laboral. Els milers i milers de llocs de treball destruïts pels expedients de regulació d'ocupació que s'han presentat durant els darrers anys al sector públic i privat, en condicions regulades per convenis col·lectius i amb un cert grau de cobertura social, s'estan substituint per feines dutes a terme per persones de bona voluntat que s'endeuten, treballen de deu a dotze hores diàries i difícilment descansen quan emmalalteixen.

Del gener al juny, s'han denegat el 55% de les sol·licituds d'atur que han demanat autònomes

La cobertura social de les treballadores autònomes és més reduïda que la de les assalariades perquè reben prestacions en funció del que cotitzen. Normalment, els ingressos que obtenen només els permeten cotitzar el mínim a la Seguretat Social -que són 800 euros, davant els 1.300 que cotitzen les treballadores per compte aliè-, cosa que implica que, en cas de malaltia o jubilació, es percebi la quantitat mínima. Una altra diferència és que les autònomes no comencen a cobrar la baixa fins el tercer dia. Pel que fa a l'atur, la llei reconeix aquesta prestació des de fadós anys, però, a la pràctica, cobrar-la és difícil a causa de la rigorositat dels

requisits. Per descomptat, no gaudeixen de vacances pagades, ja que s'entén que elles mateixes s'organitzen el temps que treballen i descansen.

TRADE, LES FALSES AUTÒNOMES

Però, encara hi ha una modalitat que és pitjor que treballar com a autònoma: ser treballadora autònoma econòmicament dependent (Trade). Es tracta d'autònomes que desenvolupen la seva activitat econòmica o professional per a una única empresa o clienta, de qui perceben -almenys- el 75% dels seus ingressos. Tot i que és una modalitat emparada per la llei des de 2007, antigament estava penalitzada i es coneixia amb el nom de *false autònomes*, és a dir, un tripijoc de l'empresariat per contractar personal i estalviar-se les despeses a la Seguretat Social. De fet, moltes Trade desenvolupen tasques pròpies d'una persona assalariada -estan subjectes a un horari i reben ordres d'un cap de l'empresa-, però, d'aquesta manera, l'empresariat s'estalvia les cotitzacions socials.

Un cas paradigmàtic de falses autònomes són les repartidores de Panrico. La distribució dels donuts, des de fa molts anys, es fa a través d'autònomes que es paguen la Seguretat Social i són propietàries de la furgoneta. Ara bé, aquestes treballadores, 2.115 a tot l'Estat, es reivindiquen com a part de la plantilla i estan organitzades. El 1999, van protagonitzar una vaga de quatre mesos en defensa dels seus drets. Ara, tenen un conveni col·lectiu signat amb l'empresa que els garanteix una jornada màxima, prestacions per maternitat, incapacitat temporal, vacances, pagues extres i liquidacions, com la resta del personal assalariat.

ADMINISTRACIÓ MOROSA

Una altra dificultat amb què es troben les treballadores autònomes és l'accés a les prestacions. Del gener al juny, s'han denegat el 55% de les sol·licituds d'atur que han demanat autònomes (en el 75% dels casos ha estat per deutes amb la Seguretat Social). En relació amb aquest fet, la vicepresidenta de la Federació Nacional d'Associacions de Treballadors Autònoms va manifestar que "s'està expulsant els autònoms als llindars de la pobresa" i que "s'ha de tenir en compte que, si un autònom demana l'atur, és perquè està arruïnat i no pot pagar la Seguretat Social". Els col·lectius d'autònomes demanen que, en aquests casos, es

Els Trade desenvolupen la seva activitat econòmica per a una única empresa o clienta / VÍCTOR WESTFALIA

reconegui la prestació i es compensin els deutes pendents. Resulta paradoxal que les administracions públiques penalitzin la morositat de les contribuents mentre augmenten el seu propi deute: prop de

10.000 milions d'euros, 4.811 milions dels quals corresponen a factures impagades a autònomes i petites empreses, fet que, en la majoria dels casos, provoca el seu tancament. ♦

“Per a la Seguretat Social, només som un número”

Albert Ramos, treballador autònom afectat per esclerosi lateral primària

Les treballadores autònomes són les més desemparades davant les situacions d'atur, baixa prolongada o maternitat. Albert Ramos, tapisser artesà del Ripollès des de fa 36 anys, n'és un exemple. El 2010, la crisi va trucar a la porta del seu taller, just en el moment que començava a patir esclerosi lateral primària, una malaltia que li dificulta la mobilitat a causa de la pèrdua d'elasticitat muscular. Va trigar tres anys, entre visites i proves mèdiques, per aconseguir que algú li diagnosticués la malaltia, mentre lluitava per mantenir el taller. Finalment, el seu cos va dir prou i va decidir tancar el negoci i sol·licitar una pensió d'invalidesa. Li han denegat per impagament d'algunes quotes d'autònoms i, ara mateix, no té ingressos ni pot treballar.

O.R.
@osc_romero

/ ÒSCAR ROMERO

Com ha transcorregut la teva lluita?

Jo tenia un taller artesanal de tapisseria. Arran de la voracitat dels bancs i la crisi i coincidint amb l'inici de la malaltia, vaig haver de tancar i deixar al carrer un noi que feia vuit anys que treballava amb mi. El fet d'acomodar-lo va fer que retardés la decisió de tancar, fins que no vaig poder més. Durant l'últim període que vaig tenir el negoci obert, vaig acumular deutes amb la Seguretat Social, amb un banc, amb algun proveïdor i d'altres menors.

Què vas fer aleshores?

Després de presentar tots els papers que em demanaven, em van denegar la pensió amb l'argument que no estic al corrent de pagament amb l'entitat bancària. Quan els vaig dir que no em puc comprometre a pagar res si no tinc un ingrés regular, em van respondre que ho entenien, però que la llei és molt clara en aquest sentit. Em van exhibir un autèntic carregament de fotocòpies del *Boletín Oficial del Estado* que donen suport jurídic a la seva resposta. Una circumstància que demostra que, des del meu punt de vista, la llei i la justícia no sempre van agafades de la mà.

Com t'ho vas prendre?

Em vaig sentir estafat. Tinc 54 anys i he pagat autònoms des dels divuit, al marge

que treballava una mitjana de dotze a catorze hores diàries.

No t'has donat per vençut?

Necessito una pensió, perquè físicament no puc treballar. Sort que la meua experiència en el món associatiu i els moviments socials m'ha ajudat a afrontar la situació.

“Em van denegar la pensió amb l'argument que no estic al corrent de pagament amb l'entitat bancària”

Amb el suport d'un advocat, vaig presentar al·legacions que em van permetre reiniciar el procés de sol·licitud: nous papers, noves proves mèdiques... fins que una associació que treballa en l'àmbit social em va fer un préstec per poder afrontar el que en diuen “pagaments improrrogables”.

Ha estat una tramitació lenta i feixuga?

Indubtablement, la meua malaltia ha empitjorat amb l'angoixa que he anat patint. Quan et neguen un dret que consideres que et correspon, et sents humiliat. Em van dir que mirarien si em podien “donar alguna cosa” i jo els vaig respondre que només demanava el que “em corresponia pel que havia pagat durant tants anys”. Un responsable de l'administració m'ho va deixar clar: “La Seguretat Social és una màquina enorme, si et poses al mig del seu camí, t'esclafarà”. “T'has d'apartar i vorejar el camí”, em va dir.

Com es viu sense treballar ni comptar amb cap tipus d'ingrés?

Aquesta és una gran contradicció perquè la tramitació de la pensió es va allargant, no reps cap ingrés i, alhora, t'impedeixen tenir cap activitat econòmica. M'ho va advertir un funcionari, en un to que em va sonar amenaçador: “Els tràmits estan en marxa, però, que no l'en-

xampem treballant!”. Per a la Seguretat Social, només som un número. Hauríem de tenir una societat que realment ajudés la gent que ho necessita.

La crisi i la malaltia han canviat la teua vida?

Per a mi, més que una crisi ha estat una oportunitat pels de dalt per acabar amb una etapa. Ara bé, també pot ser una oportunitat per a nosaltres per crear una societat des de zero, on situacions com la meua no es tornin a produir. No entenc els que volen que acabi la crisi per tornar a la mateixa situació de fa deu anys. Pel que fa a la meua vida, he hagut de deixar casa meua i ara visc a casa d'una amiga; he tancat el negoci i m'he hagut de malvendre una furgoneta que tenia per pagar els embargaments... De tota manera, sóc més feliç que abans perquè gaudeixo de la solidaritat de la meua gent. M'adono que no cal consumir desmesuradament per viure ni comprar més del que necessitem. Però, íntimament, em sento enganyat. ◀

OPINIÓ LLIURE

Justícia per a Juan Andrés Benítez i per a totes

Juan Manuel ÁvilaVeí del Raval
@La_Directa

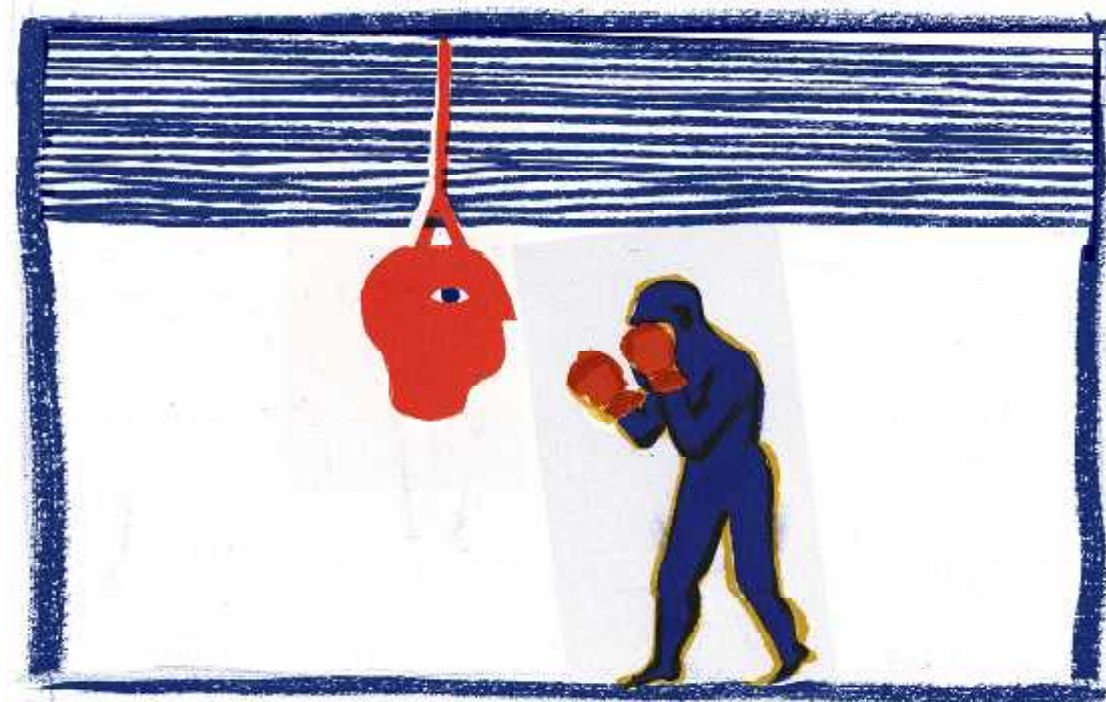
El dia 5 de novembre, es va fer pública la notícia sobre la imputació de tres mossos d'esquadra de la comissaria del carrer Nou de la Rambla en el procés obert en un jutjat de Barcelona pels fets ocorreguts el 15 de juny d'enguany, quan un periodista i jo vam ser agredits per la policia catalana. En aquesta mateixa diligència, també estem denunciats per la policia per suposades agressions.

Des de llavors (sense oblidar els múltiples casos d'abusos policials de què són víctimes quotidianament les persones migrants, les treballadores sexuals, les venedores ambulants, les desnonades, les estudiants, les treballadores i, en general, qualsevol que s'oposi a aquesta estafa dèspota que acaba convertint el conjunt de la societat en la víctima principal), hem anat rebent informació del que, per a molta gent, és el pa de cada dia, sobretot per a les veïnes del Raval - que és on he viscut durant molts anys de la meua vida després de creuar l'oceà -, i es tracta de violència sistemàtica exercida per la Guàrdia Urbana i els Mossos d'Esquadra als nostres territoris, als nostres barris.

El conjunt de la societat ha d'abordar el tema de la seguretat per definir en quins termes i en mans de qui ha d'estar

Recentment, s'han fet públiques diverses informacions -gràcies a la tasca excel·lent i incassable de diferents grups socials i de mitjans de comunicació compromesos- que evidencien que la violència policial no cessa al barri del Raval. El nostre cas s'afegeix a un gran nombre de violacions de drets i humiliacions, com la que vam viure el 28 de juny al bar La Bata de Boatiné, quan desenes d'antidisturbis van irrompre de manera agressiva i sense cap mena de justificació al recinte on commemoràvem, un any més, la revolta de Stonewall.

Això, no ho hem de permetre. Hem d'actuar contundentment per exigir justícia per Juan Andrés Benítez, l'últim cas de violència policial al barri del Raval,

que va acabar amb la seva vida el dia 5 d'octubre. M'afegeixo a les veus de la família, les amistats, les entitats veïnals i els moviments socials que mai no han parat de denunciar aquestes situacions i la comunitat del Raval, que exigeixen que no es torni a repetir casos com aquest -tant si són mediàtics com si no ho són- ni cap mena de vulneració dels drets humans.

La del juny, no va ser la primera vegada que vaig patir agressions per part de la força pública d'aquest país, on la justícia -lamentablement- està al servei de les forces de seguretat en la majoria de situacions. Dur a terme una demanda contra la policia per agressions és gairebé una utopia impossible i no qualsevol ciutadana reuneix les condicions per poder tirar-la endavant, cosa que permet uns índexs d'impunitat-en casos de repressió policial- propis del que els governs dels estats democràtics europeus anomenen amb to burleta països "retardats" i "autoritaris". La impossibilitat d'accedir al dret i a la justícia permet que casos com aquest siguin sistemàtics i comptin amb el bene-

placit dels governants d'aquest país, que -descaradament- mai no assumeixen responsabilitats ètiques o polítiques.

Aquests darrers anys, he estat treballant amb persones, col·lectius i moviments socials del Sud, víctimes de la violència exercida als seus territoris per les forces de seguretat per garantir l'espòli a les corporacions de capital nacional i internacional i afavorir els seus interes-

La violència de les forces de l'ordre, encara que no la veiem ni la sentim, existeix

sos i el seu projecte de mort. Aquestes relacions criminals es reproduïxen a Catalunya a través de les mateixes empreses, bancs i polítics que, avui dia, estan acabant amb el projecte de vida de moltes persones. Així doncs, no podem permetre cap mena de violència policial -ni aquí ni enlloc- ni que vagi bé aquí o per a alguns d'aquí mentre va *malament* per

/ PILAR MARTÓ

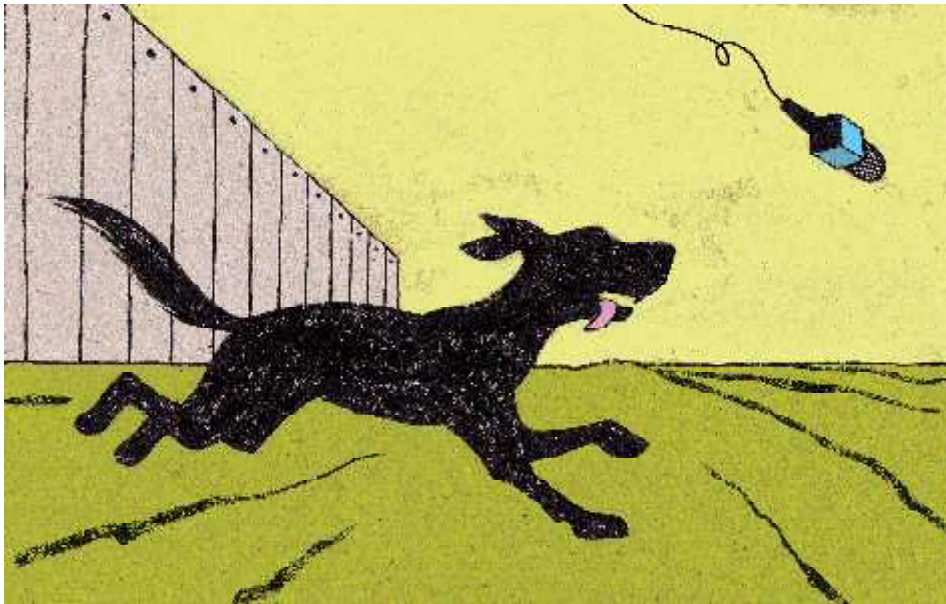
a d'altres, d'aquí o de fora. La violència de les forces de l'ordre, encara que no la veiem ni la sentim, existeix. Hem d'apostar per fer canvis profunds en l'actual sistema social, polític i econòmic; el conjunt de la societat ha d'abordar el tema de la *seguretat* per definir en quins termes i en mans de qui ha d'estar. Jo penso que és una qüestió que ens afecta a totes i no podem deixar-la en mans d'un cos aïllat de la comunitat, posicionat clarament a favor d'uns interessos excolents i antide-mocràtics. No es tracta de fer referències davant l'existència de casos aïllats perquè l'arbre ja té les arrels podrides.

Parlo, ara, sense la necessitat de tenir el reconeixement de la ciutadania d'aquest país, com passa amb molts rostres *invisibles* no susceptibles de ser subjectes de dret, per fer un homenatge a la memòria de Juan Andrés Benítez i a les víctimes del muntatge del 4F i per unir-me a les veïnes del Raval en la seva lluita a la recerca d'un indret on poder desenvolupar dignament les seves vides tal com decideixin. Exigeixo justícia per a totes ja!

PERSPECTIVA

Arafat, Canal 9 i Mas

/ AUTORIA

Rafael Poch-de-Feliu

Periodista

@La_Directa

Qui devia matar Yaser Arafat? Uhm... a veure. Si l'agent Superlópez s'encarregués de la investigació, quina seria la seva llista de sospitosos? Potser Mèxic. És ben sabut que Arafat calçava un 41, el mateix número de sabata que usa el cunyat del cap dels serveis secrets mexicans. És una pista significativa. O potser Somàlia? Un país que està situat a la banya de l'Àfrica només podia ser profundament hostil al líder palestí, que era un opositor radical a les infidelitats matrimonials. Però no descartem Polònia, un país que, per raons de proximitat fonètica, podria haver manejat el seu marit, el Poloni, a l'atemptat...

Si els sembla absurd, ens disculpem quan ens dissolguin com a mitjà de comunicació per haver guanyat un plet als tribunals contra un acomiadament massiu de personal. A l'avantsala de l'atur, tots els periodistes que van estar alimentant professionalment tota mena de canallades informatives durant anys descobriren el seu petit cor rebel. No hi ha res millor que l'atur per convertir en inconformista el disciplinat, asocial i irresponsable "professional de la informació". Servidors que es transformen en herois rebels a l'hora de la desgràcia. Quin espectacle! El públic ho recompensa amb un rècord d'audi-

ència. Un mitjà de propaganda a punt de ser tancat ofereix, amb aquesta disculpa, el seu únic moment de glòria. Els hem estat mentint, hem estat un aparell al servei d'una classe política facinorosa i els demanem disculpes, diuen. Els sospitosos no eren Mèxic ni Somàlia ni Polònia i el seu marit -beneït Canal 9! Però, llavors, qui són?

Com més canalla sigui el futur Estat català, més suports internacionals de la "gent que compta al món" tindrà

La pregunta no és banal. Arafat va ser enverinat el 2004. Han trobat poloni al seu cos i a la seva roba. Des de 2002, quan van bombardejar el seu quarter general, es trobava virtualment pres a la seu de Ramallah, tot amb el beneplàcit de Washington i el consentiment còmplice dels seus vassalls europeus. Tenia 75 anys i bona salut, però li van enverinar el menjar i va morir patint dolors molt forts a l'hospital parisenc on va ser evacuat. Ens trobem davant un dels crims del segle: el dirigent d'un poble sotmès a una política racista i colonial, amb el suport dels EUA i la Unió Europea en ple segle XXI. Els executors mai no ho van ocultar. "Durant molts anys, tots els governs d'Israel, ja fossin labo-

ristes o del Likud, tots ells, van fer un esforç per -usar una paraula subtil per al lector americà- apartar-lo de la nostra societat, però mai no ho vam aconseguir", va dir el criminal de guerra Ariel Sharon al periodista nord-americà Jeffrey Goldberg, de l'agència Bloomberg.

Ho van intentar a Beirut el 1982; després a Tunis el 1985, on van matar dotzenes de persones; novament a Ramallah. En total, ho van intentar tretze vegades, va explicar Sharon. Finalment, Arafat va ser enverinat el 2004. El tema no figurava a la visita del president Artur Mas a Israel, país que el govern català "considera un referent per la seva voluntat de superació i pel procés que ha viscut de constitució en Estat", senyala una informació datada a Barcelona. "Mas comprovarà de primera mà què pot fer un govern quan disposa dels instruments d'un Estat, tal com ell reclama per a Catalunya", explica la informació, que no esmenta la paraula Palestina. "El que és fonamental per a la nostra independència és comptar amb el suport dels que compten al món, per exemple, els americans i els israelians, que són molt influents", explicava aquest estiu un diputat de Convergència i Unió. La conclusió és òbvia: com més canalla sigui el futur Estat català, molts més suports internacionals de la "gent que compta al món" tindrà. Òbviament, com més transformador i social sigui el projecte català, molts més enemics tindrà en aquest mateix club. El viatge de Mas és revelador des d'aquest punt de vista. ◀

CANVI DE RUMB

Descobrint Gramsci des de Nou Barris

Simón Vázquez

 Membre del seminari de lectura 'Gramsci i la Unitat Popular'
 @simon9barris

Un districte, catorze barris, deu persones, una sala, desenes de llibres i apunts. Dimarts, puntuals, als cinc minuts, en Joan comença el seminari amb la presentació. Som al primer pis del casal popular 3VoltesRebel, un espai social d'esquerres situat entre els barris obrers de Can Peguera i la Guineueta, molt castigats per la crisi. Organitzat des de la Trobada Alternativa de Nou Barris i el col·lectiu Espai Marx, des de fa unes setmanes, militants de diverses edats, trajectòries i experiències es reuneixen, llegeixen i debaten en comú una part de l'obra del militant comunista italià Antonio Gramsci.

Per què Gramsci? Doncs, com si fos una obra teatral de Zinn, Gramsci es passeja per Nou Barris i ens recorda les tasques d'organització i de treball que hem de desenvolupar les noves i no tant noves generacions de militants per construir la societat civil organitzada, les institucions de classe i la nova cultura nacional-popular.

Gramsci es passeja per Nou Barris i ens recorda les tasques que hem de desenvolupar

Davant la necessitat d'autoorganitzar-nos com a classe i com a poble en un projecte d'unitat popular, estem despullats de referències i l'Antonio ens aporta elements interessants per debatre, reflexionar i reelaborar. Pensem que aquesta referència -encara que no única- és un primer element per entendre la societat en què vivim i (re)construir un moviment obrer i popular que torna a estar a les beceroles, tenint en compte les imperioses necessitats del moment.

Per què Nou Barris? A Nou Barris, recollim una experiència única de confluència de diferents generacions de treballadors i treballadors organitzats veïnamental, sindicalment i políticament, una magnífica convivència i una entesa idònia per la construcció de contrapoder, primer, i per fer la revolució, després. Així doncs, des de la Nou Barris obrera, compromesa, lluitadora i comunista, estem estudiant el passat per canviar el present i esdevenir futur. Vindiquem un nou fantasma, el d'en Gramsci, que recorrerà els nostres carrers i, amb ell, el del comunisme! ◀

NOTA: Aquest article ha estat revisat i consensuat amb tots els membres del seminari de lectura

IMPRESSIONS

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra, 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Afeccions

Julen Lizaso Aldalur
Hernani

La bondat d'un sistema polític no es mesura pel mètode d'elecció dels governants, sinó per les conseqüències que comporta per la població. La justícia social i el sentit comú sempre estaran per sobre de qualsevol norma. El que és just es pot i s'ha de fer abans que la llei arribi o encara que la llei no arribi mai. Els dies 31 de gener i 1 de febrer de 2014, Donostia acollirà el XII Simposi de la Renda Bàsica, organitzat per la Diputació Foral de Guipúscoa. La renda bàsica és un instrument d'emancipació social que garanteix el suport a sectors precaritzats i ajuda a conciliar l'activitat de les dues grans famílies d'aquest país, empleats i aturats, ja que afavoreix el repartiment de treball com a dret constitucional reconegut. De tots els drets, el primer és el d'existir.

El caràcter de renda universal incondicional li confereix la triple virtuositat de simplificar al mínim la funció administrativa (s'ha acabat pidolar a finestretes i despullar-se per demostrar el dret a una prestació) i, en conseqüència, acabar amb les possibles arbitrarietats i fraus actuals. Finalment, evita l'afectació negativa en l'estima personal i l'ànim vital d'aquells que, davant d'un escenari comunitari i/o familiar, podrien ser considerats fracassats socials, quan ahir gaudien de tots els afectes i els reconeixements.

Si les institucions polítiques, acadèmiques i eclesiàstiques i els mitjans de comunicació no posen en valor l'empatia i solidaritat, es fa difícil crear consciència ciutadana per exigir legislar a favor de combinar amb més ambició social: justícia cooperativa i justícia distributiva. Dues bases sostenibles en un temps en què creix el nombre de famílies que són declarades pobres energètiques, les que apaguen radiadors i demanen mantes i rebutgen llegums crus del Banc d'Aliments perquè no poden pagar l'energia per cuinar-los. Un temps en què la pobresa i l'atur creixen irremissiblement. ◀

PENSEM

Pals a les rodes

Quique Badía Masoni
@qbadiamasoni

Des que la mort d'un veí del Raval va situar la comissaria de Ciutat Vella dels Mossos d'Esquadra al punt de mira de bona part de l'opinió pública principatina, les xarxes socials i els comentaris dels mitjans digitals que els permeten han esdevingut un clam contra els abusos d'un cos que sembla immune a la justícia d'aquest país. Comprensible, sobretot tenint en compte que hi ha una percepció d'impunitat cada cop més estesa arran dels indults que el govern espanyol acaba concedint a qualsevol agent de la policia catalana que hagi comès un delicte que suposi l'ingrés a presó. El que fa pensar, evidentment, no és aquesta exigència de fer neteja, que hauria de ser natural en tota societat que es vulgui dir democràtica. El que em sembla profundament aberrant i considero d'obligada reflexió és el fet que el nombre de persones que clamen a favor de passar l'escombra a

les comissaries d'aquest país és tan gran com el de les que consideren que les imputacions dels agents implicats en aquest cas responen a l'objectiu de posar pals a les rodes del procés sobiranista. Per aquesta gent, una insignificant rectificació de l'informe que va redactar la Policia Nacional espanyola per provar d'esclarir el cas és mostra inequívoca de la manipulació que s'està duent a terme per suggestionar l'opinió pública contra la policia nostrada, que, segons aquesta colla, fa una feina impecable. Tant hi fa, que es presentin vint mossos de país i encaputxats a la Ciutat de la Justícia per evitar que els seus companys siguin fotografiats. N'hi haurà que diran que informar d'això és posar pals a les rodes, també. Doncs bé, ara sabem que l'advoat de quatre dels vuit agents -que escriu a *La Razón* i milita a Ciutadans- també va ser-ho del general Galindo. On queda aquesta concepció dual del món que situa els malvats espanyols a una banda i els bons catalans a l'altra? Tranquils, que n'hi haurà que, fins i tot en això, hi veuran la mà negra d'Espanya fent de les seves. En fi. ◀

COM S'HA FET

Aquesta setmana, hem tingut un dels coordinadors de la web malalt i això s'ha notat perquè hem publicat menys notícies. Això, sumat al fet que el cap de setmana normalment no publiquem notícies perquè no donem per més i necessitem descansar, ha fet que aquests dies no haguem pogut cobrir com hauríem volgut algunes de les notícies que han succeït. Aprofitem aquesta eventualitat per fer una crida a col·laborar amb la DIRECTA per poder cobrir totes les notícies que succeeixen dia a dia als moviments socials, que són moltes. La DIRECTA funciona a base de col·laboradores, persones voluntàries que fan aquesta tasca desinteressadament perquè són conscients que té una utilitat per al canvi

social. Som prop de 200 persones, però, tot i així, no arribem a cobrir tota la feina que voldríem. Tenim il·lustradors, fotògrafs, corresponents i col·laboradores a les diferents seccions (cultura, quaderns, internacional, etc.). Ens falta gent a les seccions d'actualitat i investigació i, sobretot, ens falta gent que vulgui col·laborar amb la web, ja que és una tasca diària i no tanca mai. La revista surt els dimecres, té un cicle de feina ben clar i definit, però la web s'ha d'actualitzar cada dia i el ritme no està establert, el marca l'actualitat. Així doncs, ja ho sabeu, si teniu ganes de fer permanències o de col·laborar de la manera que sigui, poseu-vos en contacte amb nosaltres. Fins la setmana que ve. Salut.

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ TRES

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Depòsit Legal: G-1528-2005

C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

Creative Commons LICÈNCIA CREATIVE COMMONS

Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.

No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

// Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència

visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a

Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, California 94305, USA

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i Marc Font
Així està el pati Jesús Rodríguez i Manu Simarro
Impressions Adrián Crespo i Isa Benítez
Quaderns d'Il·lacrua quadernsillacrua@directa.cat
Roda el món Oriol Andrés i Roger Suso
Expressions Anna Pujol Reig, Mireia Chavarria i Àlex Vila
Poca Broma Rafael Morata
Barri Internet Hibai Arbide i Josean Llorente
Agenda Arnau Galí
La indirecta Àlex Romaguera
FOTOGRAFIA Robert Bonet
IL·LUSTRACIÓ Núria Frago
CORRECCIÓ Laia Bragulat
EDICIÓ Marc Iglesias
COMPAGINACIÓ Roger Costa
Puyal PUBLICITAT Anna Pujol Reig
DIFUSIÓ Blai Lindström
SUBSCRIPCIONS i DISTRIBUCIÓ Lèlia Becana
ADMINISTRACIÓ Karminha
PROGRAMACIÓ WEB Projecte Ictineo
DISSENY GRÀFIC Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 19

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARESME: maresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PENEDÈS: terrespenedès@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

MIRALLS

Daniel Raventós:

“Amb una renda bàsica,
les treballadores tindrien
molta més llibertat”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

**El canvi en els homes,
una eina per l'eradicació
de les violències masclistes**

pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrua 172

DIRECTA 359
20 de novembre de 2013

A FONTS | BATALLA DE L'EBRE, ELS TESTIMONIS SILENCIATS

La lleva del biberó: 75 anys d'una generació perduda

enguany es commemora el 75è aniversari de la 'lleva del biberó', que va cridar gairebé 30.000 joves a combatre al costat de les tropes republicanes durant la Guerra Civil, la majoria a la fatídica batalla de l'Ebre. Més de la meitat no van tornar mai.

Salut Vila i Àlex Romaguera
afons@directa.cat

A mitjans d'abril de 1938, prop de 27.000 nois d'entre disset i divuit anys van ser reclutats per ordre del president de la Segona República espanyola, Manuel Azaña, i van passar a formar part de l'anomenada *lleva del biberó*, per la seva juveníssima edat. Si bé en un inici aquests joves nascuts entre el 1920 i el 1921 van ser destinats a cobrir tasques auxiliars, com ara missatgeria, serveis d'infermeria i de menjadors, pocs mesos després ja van ser incorporats a primera línia de batalla.

Els joves soldats van sostenir el combat malgrat les terribles condicions climàtiques i de material i la manca de menjar i aigua

La lleva del biberó és coneguda per la seva participació a la batalla de l'Ebre el mes de juliol de 1938, la més llarga i sagnant de tota la Guerra Civil. Tan-

mateix, el primer combat amb foc real per als *biberons* va ser el front del Segre, al cap de pont de Balaguer i a la poc coneguda batalla de Baladredo, durant la primavera i l'estiu de 1938. Al cap de pont de Balaguer, molts van perdre la vida durant l'assalt a la posició del Merengue (situada entre Balaguer i Camarasa).

Adolescents a la línia de foc

Com relata el periodista i expert en la Batalla de l'Ebre, Andreu Caralt, la decisió de cridar a files aquests joves va venir després de la derrota de l'exèrcit republicà durant l'ofensiva d'Aragó, on va patir nombroses baixes. “La República necessitava nous soldats per suplir les baixes i reforçar el front de guerra que, de manera definitiva, arribava a Catalunya (els rius Segre i Ebre esdevenen un gran front de guerra). L'única bossa de soldats existent es trobava a Catalunya, ja que el país estava incomunicat de la resta de l'Estat. Així doncs, es va decidir cridar a files les lleves situades a la part alta i baixa de la franja d'edat. Eren set lleves i un total de 60.000 soldats. La lleva del 41, cridada el mes d'abril, corresponia a l'anomenada lleva del biberó”, explica Caralt.

A la batalla de l'Ebre, alguns dels biberons van ser destinats a encapçalar l'ofensiva, mentre que d'altres ho van fer en posicions de segona fila. Els joves soldats van sostenir el combat durant dies, malgrat les terribles condicions climàtiques i de material i la manca de menjar i aigua. Les memòries d'alguns dels seus superiors remarquen la valentia dels biberons, tot i la seva joventut i la poca implicació ideològica de bona part d'ells.

Causas de la derrota

La batalla de l'Ebre va suposar la derrota republicana i l'avanç definitiu de les tropes franquistes per tot el territori. No es pot atribuir aquesta derrota, però, a la inexperiència dels biberons. Tal com apunta Caralt, l'esforç principal de la batalla de l'Ebre el van dur a terme soldats experimentats, tant de les Brigades Internacionals com de diverses divisions integrades per soldats comunistes (11a Divisió de Líster i 3a Divisió de Taguèña). La majoria de veterans coincideixen que l'ajuda estrangera a Franco, sobretot per part de la Itàlia de Mussolini i l'Alemanya de Hitler, va ser determinant per la desfeta. Així, mentre l'exèrcit franquista rebia soldats i armament pesat (sobretot aviació i artilleria), el republicà patia l'aturada de subministrament per part del govern francès.

Molts dels supervivents recorden que només duien esparidenyes i no comptaven amb prou armament per aturar l'ofensiva feixista.

Ferides a tota una generació

La lleva del biberó va quedar marcada per aquell esdeveniment. No sols pel fet de lluitar a la guerra; també pel que va suposar la repressió franquista: molts d'ells van ser empresonats i enviats a camps de concentració de l'Estat espanyol i francès i, poste-

Les restes de les víctimes d'aquella generació, majoritàriament, continuen sent anònimes i estan pendents d'identificar

riament, a batallons de treballadors. Allà, van servir de mà d'obra forçada o esclava per construir infraestructures –canals, carreteres– o per fer tasques de neteja i arranjament d'espais destruïts per la guerra. A més, tots van ser obligats a fer el servei militar amb el règim franquista durant dos anys. Com recorda Andreu Caralt, molts d'aquests joves van ser mobilitzats el 1938 i no van tornar a la vida civil fins al 1942 o 1943. D'altres, en canvi, van optar per exiliar-se.

Un cop van reprendre les seves vides, la gran majoria no van prendre part en la lluita antifranquista. "Els biberons reneguen dels dos bàndols, en el sentit de revolució anarcosindicalista/comunista versus règim feixista i nacional-catòlic. No eren joves amb una forta ideologia d'esquerres, sinó joves que vivien a casa els seus pares i van ser cridats a files quan encara eren adolescents", assenyalava Caralt. Segons l'historiador ebrenc, "l'únic que volien era tornar a casa i viure en pau. Lamentaven haver perdut la joventut per culpa de la guerra i les seves conseqüències".

El testimoni, antídoto contra l'oblit

L'any 1983, 307 supervivents i 412 familiars de combatents van fundar l'Agrupació de supervivents de la lleva del biberó-41. A través d'aquesta i altres entitats, han organitzat actes on recorden un períple sobre el qual encara hi ha força desconeixement entre la població. Als punts on la majoria d'ells van deixar la vida, s'han erigit monuments d'homenatge. És el cas del turó del Merengue (entre Balaguer i Camarasa), l'Alt dels Aïts (entre Faió i Mequinensa) o la Cota 705 de la Serra de Pàndols, a Pinell del Brai. En aquest últim indret, hi trobem el Monument per la Pau, als peus del qual es va celebrar, el mes de juliol,

IL·LUSTRACIÓ:
Raul Soria

Els joves reclutats van ser enviats al front republicà sense la formació ni l'armament adequat

una jornada commemorativa dels 75 anys de l'inici de la batalla de l'Ebre, on van acudir una quinzena de biberons.

Pels supervivents de la lleva, el seu testimoni és fonamental per entendre la tragèdia que va suposar la Guerra Civil i conèixer la seva experiència als camps de concentració i els batallons

La batalla de l'Ebre va suposar la derrota republicana i l'avanç definitiu de les tropes franquistes per tot el territori

de treballadors resulta vital per recuperar aquesta història amagada pel franquisme i oblidada per la democràcia. Avui dia, la lleva del biberó, juntament amb les Brigades Internacionals, són els grups de combatents republicans més recordats i homenajats a Catalunya i un altaveu en defensa de la pau i els llibertats.

Recerca de desapareguts

Molts dels biberons morts durant la Guerra Civil encara es troben en fosses sense identificar. En el cas dels cementiris de Tarragona i de Lleida, se'ls ha pogut dignificar, però, a la majoria de cementiris, no s'ha inventariat el nom de les persones represen-

liades. Cal recordar que la majoria de les restes van ser exhumades pel règim franquista i transportades al Valle de los Caídos sense identificar. Només el Memorial de les Camposines, situat al municipi de la Fatarella, alberga les restes dels soldats que, encara avui, apareixen pel territori, mentre una placa recull els noms dels desapareguts que s'han pogut identificar fins ara.

La identificació passaria per una anàlisi genètica que permetés comparar l'ADN de les restes amb l'ADN d'alguna familiar. Un objectiu pel qual treballa una iniciativa particular sorgida a la Universitat de Barcelona, que planteja crear un banc d'ADN de familiars de gent desapareguda durant l'enfrontament bèl·lic. Perquè el projecte tiri endavant, han reclamat el suport de la Generalitat de Catalunya, que encara no ha arribat. A part de la manca d'ajudes de l'administració, el sector historiador també destaca que molts dels supervivents no han parlat de les seves vides fins al final, mentre que els seus fills han restat importància al testimoni del pare. "La majoria han preferit mirar endavant i oblidar el passat", diu Andreu Caralt. "Som la generació dels néts, qui avui fa aquesta gran tasca de recuperació de la memòria. Malauradament, en alguns casos, ja és massa tard", afegeix.

“No es podia guanyar la guerra. Era la lluita d'un fusell contra un tanc”

Joan Guasch, biberó de 93 anys, supervivent de la batalla de l'Ebre

A. C.

Andreu Caralt
@DiarideGuerra

A quina unitat va lluitar?

A la 31 Brigada mixta de la 3era Divisió del XV Cos d'Exèrcit. Vam creuar Riba-roja d'Ebre el 25 de juliol de 1938 en barques de vuit persones cada una. Vam formar un cap de pont i vam iniciar l'ofensiva per les muntanyes de la Pobla de Massalua. Encara no havíem tirat ni un tret i, l'endemà, allò es va convertir en un infern. Durant tres mesos, va ser així.

Vau arribar a entrar a la Pobla de Massalua?

Finalment, no. Hi havia una companyia que va passar la nit allà i, per causes que encara desconecim, va decidir no entrar al poble tot i la manca de resistència. Havia de tallar la carretera de Saragossa a Gandesa, però una altra companyia—potser el seu capità es volia posar galons—va atacar pel seu compte i va ser descoberta. Els van liquidar gairebé tots i no va haver-hi prou soldats per reemplaçar-la.

Quin era l'ànim dels combatents?

Allò no es podia guanyar. Nosaltres vam creuar el riu només amb una metralladora i dos fusells metralladors.

Com volíem guanyar la guerra? Era la lluita d'un fusell contra un tanc.

Coneixíeu la transcendència de la batalla de l'Ebre?

Nosaltres no sabíem on anàvem ni pensàvem que hauríem d'entrar en combat. Ens van cridar a files el 21 d'abril i, el mes de maig, molts biberons ja havien mort al sector del Merengue (front del Segre). No havia passat ni un mes...

Va ser un infern de foc i metralla?

Era una carnisseria. Us ho puc assegurar perquè vaig veure morir molts companys per falta d'assistència. Us imagineu que un amic amb qui acabava de parlar s'estigué morint? No hi havia sanitaris ni camillers per tants ferits.

La guerra l'ha marcat per sempre?

Sens dubte. Vaig perdre una cama el 18 de setembre al front de Vilalba dels Arcs. El 24 de gener, quan les tropes de Franco eren al Tibidabo, vaig sortir de Barcelona camí de l'exili. Vaig arribar al camp d'Argelers i, després, a Perpinyà, on una de les monges que hi havia ens va dir que nosaltres cremàvem esglésies i matàvem capellans. Els francesos no van mostrar cap mena de consideració. Però això ja és una altra història.

Daniel Raventós: “ les treballadores

Daniel Raventós (Barcelona, 1958) és professor de sociologia a la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona. President de la Xarxa Renda Bàsica (www.redrentabasica.org), de la qual és un dels principals promotors, ha escrit diversos llibres sobre aquesta proposta: ‘El derecho a la existencia’ (Ariel, 1999), ‘Las condiciones materiales de la libertad’ (El Viejo Topo, 2007) i ‘¿Qué es la Renta Básica? Preguntas (y respuestas) más frecuentes’ (El Viejo Topo, 2012), entre d'altres. Raventós també és membre del Comitè de Redacció del setmanari electrònic ‘Sin Permiso, del qual també és fundador.

Àngel Ferrero
entrevista@directa.cat

Defenseu l'aprovació d'una renda bàsica (RB) com una mesura d'esquerres. Per què d'esquerres?

La RB ha estat defensada des de posicions polítiques d'esquerres i de dretes amb moltes variants. Ara bé, en general, la gent que està a favor de la RB sol ser d'esquerres. Personalment, defenso una RB que suposi garantir l'existència material de tota la població, que impliqui una gran redistribució de la renda dels més rics entre la resta. I això requereix una reforma fiscal per finançar-la, que formi part d'una política econòmica que impedeixi que unes minories (multinacionals, bancs, esglésies...) interfereixin a voluntat en l'existència material (i, per tant, en la llibertat) de la gran majoria. És una concepció de la llibertat que entronca amb la mil·lenària tradició republicana i, de fet, és la contribució més pròpia que ha fet la nostra associació al debat internacional sobre la RB.

Heu accentuat la diferència respecte a altres propostes. Quines són?

Un dels tres distintius de la RB és la incondicionalitat, que la diferencia de tots els subsidis condicionats que existeixen a diversos estats: subsidi d'atur, subsidis per a pobres

(com les rendes mínimes d'inserció), per a persones amb mancances físiques o psíquiques... Per tenir dret a aquests subsidis, s'ha de complir alguna condició o un conjunt de condicions: ser pobre, estar aturat, tenir algun grau d'invalidesa... Un dels problemes principals és que els subsidis no universals tenen uns costos administratius altíssims en proporció al pressupost general del programa condicionat. En canvi, la RB representaria una simplificació administrativa

“La renda bàsica ha de garantir l'existència material de tota la població i implica una gran redistribució de la renda dels més rics a la resta”

òbvia perquè, com que no precisa controls, no hi ha costos per gestionar-la. Un altre problema és que els subsidis condicionats poden promoure les anomenades *trampes de la pobresa i de l'atur*. Es tracta d'un mecanisme que s'autoalimenta i que estimula la persistència de la pobresa. Aquestes trampes apareixen perquè, en general, les quantitats monetàries dels subsidis condicionats no són acumulatives (amb això, vull dir que són subsidis complementaris a una renda

Amb una renda bàsica, tindrien molta més llibertat”

ja existent i fins a un llindar establert). D'aquí, la inexistència d'estímul per acceptar ocupacions a temps parcial o de qualsevol remuneració. A diferència dels subsidis condicionats, la RB no constitueix un sostre, sinó que defineix un nivell bàsic a partir del qual les persones poden acumular altres ingressos.

Les veus crítiques amb la RB asseguruen que seria millor promoure la plena ocupació. Per què no ho creieu possible?

Sí, disposar de llocs de treball dignes i amb una remuneració decent per a tota la població que vulgui estar dins el mercat laboral em sembla un objectiu fantàstic. Imaginem-nos la situació següent: índex d'atur per sobre dels dos dígits, molts llocs de treball amb salaris més que indecents (per baixos), condicions laborals molt precàries... Bé, no cal imaginar gaire, mirem al nostre voltant a la mateixa Unió Europea. Davant d'una situació així, no crec que sigui intel·ligent ni útil dir que el millor seria promoure la plena ocupació. Hi ha un altre argument que, en la situació actual d'atur massiu, potser queda en un segon pla, però que per a mi continua tenint importància: amb una RB, els treballadors i les treballadores tindrien molta més llibertat que ara

“Els dirigents sindicals amb qui he pogut parlar expressen prejudicis contra la renda bàsica, en comptes d'arguments”

per acceptar un lloc de treball o no. En tot cas, no acceptarien feines de semiesclavatge. Sovint, recordo que alguns economistes com Kalecki havien insistit que l'eina principal de què ha disposat i disposa el gran capital per disciplinar la classe treballadora és l'existència d'una població excedent o un exèrcit industrial de reserva. Amb la crisi, aquesta població excedent cada vegada és més gran. Amb una RB, aquesta eina de disciplina quedaria molt debilitada.

Una RB no eliminaria els incentius materials per treballar?

M'imagino que et refereixes al treball assalariat, perquè fer-ho en l'àmbit domèstic i voluntàriament també és treballar. En primer lloc, hi ha molta gent que vol fer feina a canvi d'un salari i no pot. Addicionalment, cal considerar que el treball domèstic i voluntari es fa gratuïtament, de manera no assalariada. Però, a més, existeixen moltes raons per suposar que una RB no provocaria, en absolut, una retirada massiva del mercat de treball. La majoria de gent també busca un reconeixement social mitjançant el treball, sentir-se útil, fins i tot una certa autorrealització. Són objectius que es poden assolir amb feines no assalariades, com les voluntàries, però també a través de determinats treballs assalariats. D'altra banda, cal recordar que el problema més urgent del treball a les societats actuals radica en el fet que el mercat laboral de qualitat està saturat i, per tant, exclou bona part de la població. En aquest sentit, el fet que algunes

persones decidissin deixar les seves feines-porqueria o mal pagades per dedicar uns anys de la seva vida a formar-se, a establir una família o una forma de convivència del tipus que sigui, a col·laborar amb organitzacions dedicades a la solidaritat o a emprendre d'altres projectes personals que podrien implicar treballar de manera no assalariada no s'hauria de contemplar com una possibilitat necessàriament preocupant. Alguns models de simulació només prediuen una petita retirada del mercat de treball d'alguns treballadors amb feines mal pagades i desagradables. D'altres mostren que l'estímul per acceptar una feina per part d'aquells treballadors que avui cobren prestacions socials seria molt més gran amb una RB, ja que es podrien acumular les dues rendes, la del treball i la incondicional. En definitiva, els temors catastrofistes sobre una societat de ganduls i ociosos no tenen sentit.

A l'Estat espanyol, el parlament va debatre la seva aprovació. Per què fracassà la votació?

La proposta es va discutir al parlament espanyol gràcies a ERC i IU-ICV. La dreta ho va tenir clar, per això hi va votar en contra. Crec que la dreta percep ràpidament els perills que suposa la RB per als seus interessos (l'augment del poder de negociació dels treballadors; el desmantellament de l'eina principal de què ha disposat i disposa el gran capital per disciplinar la classe treballadora, és a dir, l'existència d'una població excedent; l'increment de la llibertat real de gran part de la ciutadania per disposar de més opcions per planificar les seves vides...) i per això va votar unànimement en contra. L'esquerra, per notable contrast, està més dividida pel que fa a la valoració global de la RB. N'hi ha que valoren més els subsidis per a pobres! I això, realment, és un problema, al meu entendre. Que els grans sindicats majoritaris al Regne d'Espanya (menys a Euskal Herria i Galícia),

CCOO i UGT, valorin més un subsidi per a pobres que no pas la RB denota una part del problema al qual faig referència. I el que em sap més greu és que les vegades que he tingut ocasió de discutir sobre la RB amb dirigents sindicals, més que arguments, expressen prejudicis en contra seva.

Es pot aprovar una mesura com aquesta en temps de crisi?

Que és viable econòmicament, no en tinc cap dubte, arran dels estudis de microsimulació que s'han fet a partir de mostres estadísticament significatives d'IRPF. Políticament, també és viable si es canvia el sector social al qual ha d'afavorir la política econòmica. L'economia no és independent de la política. Amb les mesures econòmiques que es practiquen des de fa lustres, els rics hi surten guanyant i la majoria de la població hi està perdent. Em sembla bastant raonable pensar que una política econòmica diferent de l'actual i favorable a la majoria de la població no rica no pot venir de la mà dels partits polítics que han governat els principals estats de la UE durant les últimes dècades. Fa poc, llegia la darrera novel·la de la trilogia que ha escrit Petros Markaris sobre les conseqüències socials de la crisi grega. En un moment donat, un policia diu a un altre que potser s'hauria d'investigar determinada qüestió entre els cercles dels antisistema i l'altre li contesta que potser això ja no té sentit perquè “avui, la meitat de la població grega és antisistema”. En definitiva, la sort de la renda bàsica dependrà del nombre de persones que la vulguin defensar i estiguin disposades a lluitar per ella. Una RB podria unificar la lluita dels treballadors al voltant d'un dret que els beneficia a tots independentment de la situació de la seva activitat específica i, alhora, donaria molt més aire per resistir els atacs a les condicions de vida i de treball que està patint la gran majoria de la població.

FOTOGRAFIES:
Víctor Serri

El canvi en els homes, una eina per l'eradicació de les violències masclistes

El 25 de novembre se celebra el Dia Internacional per a l'Eradicació de la Violència de Gènere, un dia clau per al feminisme i la lluita contra les violències que pateixen les dones en un sistema que, malgrat els avenços, encara és patriarcal. Durant molts anys, els homes han estat absents en aquesta reivindicació, liderada per les dones. El 2007, però, sota el lema 'El silenci ens fa còmplices', el moviment d'homes per la igualtat -molt recent al nostre país- va fer que els homes visualitzessin el seu rebuig a la violència masclista. Un moviment que va creixent de mica en mica i que assenyalava que, si bé els homes -en aquest cas- són part del problema, també ho són de la solució.

Vicent Canet
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

La violència contra les dones està "basada en la incapacitat que ha generat el sistema patriarcal en alguns homes a l'hora de gestionar les relacions, la frustració i les emocions d'una forma no violenta" i té una clara arrel masclista, afirma Bernat Escudero, membre d'Homes Igualitaris (HI). Amb tot, assenyalava que aquesta incapacitat també té a veure amb el model d'amor i de parella en el qual ens han anat socialitzat. La violència masclista és un problema mundial de salut pública i drets humans que afecta un 35% de dones d'arreu del món, que en algun moment de la seua vida han estat sotmeses a algun tipus d'agressió protagonitzada per un home en l'àmbit privat, ja sigui física, psicològica o sexual. Escudero indica que els homes que exerceixen violència ho fan perquè han vist amenaçada la posició de domini que els ofereix el patriarcat, segons el qual les dones han d'estar al seu servei en diferents àmbits vitals. Però, si un dels problemes és com es relacionen els homes, com s'aborda que hi hagi un canvi en les masculinitats perquè siguin més igualitàries?

Per a HI, la intervenció social i comunitària amb homes és clau per eradicar aquest tipus de violència, ja que, si bé són part del problema, també ho poden

ser de la solució. Hi ha intervencions adreçades directament als maltractadors o a les persones que es considera que corren el risc de ser-ho a partir de serveis d'atenció específics. Aquesta és, potser, la manera més coneguda i és un dels camins possibles -i de vegades polèmics-, però no l'únic. Escudero destaca que la millor manera de prevenir aquesta amenaça és la igualtat real i efectiva, que s'aconseguiria a partir de polítiques públiques destinades a dones i homes que promoguin una societat sense discriminacions. Les desigualtats actuals entre gèneres són les que fan possible la persistència d'aquest tipus de violència. El membre d'HI ressalta que, perquè es produeixi aquest canvi cap a una masculinitat més igualitària, cal que els homes s'hi impliquin.

Homes per la igualtat

La mobilització i la visualització dels homes contra les violències masclistes forma part d'aquest treball per assolir la igualtat real, un fet que es potencia des d'entitats com Homes Igualitaris. "Estem massa acostumats que siguin només les dones les que surten al carrer per aquest tema i creiem que és necessari que els homes ens impliquem en la igualtat i en la lluita contra les violències masclistes", diu Escudero. Per això, el 19 d'octubre, com cada any des de 2007, es van dur a terme rodes d'homes contra la violèn-

cia masclista i, alhora, es va esperar que els homes a participar als actes del 25 de novembre, Dia Internacional per a l'Eradicació de la Violència de Gènere. L'origen de la mobilització el trobem en una manifestació d'homes contra la violència masclista que es va fer a Sevilla el 2006, coincidint amb una trobada estatal d'homes per la igualtat, una convocatòria que, actualment, s'ha implantat arreu de l'Estat i a alguns països llatinoamericans.

Perquè es produeixi el canvi cap a una masculinitat més igualitària, cal que els homes s'hi impliquin

Aquest moviment ha assumit el repte que planteja el feminisme als homes i promou grups d'autoconsciència i de reflexió sobre la masculinitat, així com l'activisme públic al voltant dels seus postulats. Ara mateix, aquests postulats -clarament feministes- són minoritaris entre els homes del nostre país, tot i que experimenten un "creixement" constant, afirma Escudero, que diu que calen "més homes que donin la cara". S'ha de tenir en compte que la seva presència és molt recent: Homes Igualitaris va néixer el 2009 a Catalunya i l'Asociación de Hombres por la Igualdad de Género, d'àmbit estatal, ho va fer a Màlaga el 2001. En canvi, a països com Noruega, Suècia, Dinamarca, Finlàndia o el Canadà, aquest moviment ha tingut més recorregut des de finals dels setanta

del segle passat i, per tant, un desenvolupament més important. De fet, Suècia ha arribat a tenir un ministre d'Igualtat home, del partit socialdemòcrata, Jens Orbak, que havia participat en grups de reflexió sobre la masculinitat.

Canviem-ho

A l'Ajuntament de Barcelona, el programa *Canviem-ho* del Servei d'Atenció a Homes (SAH) per a la promoció de relacions no violentes és l'encarregat de promoure la prevenció de la violència masclista a través de programes destinats específicament a homes. Presentat públicament el 2011, està dirigit a homes que han exercit violència de gènere o estan en situació de risc, però que volen canviar i, per tant, s'hi han adreçat voluntàriament. El SAH també treballa en la promoció de masculinitats més igualitàries amb l'objectiu d'assolir un grau més elevat d'igualtat entre homes i dones, fet que evitarà situacions de violència de gènere. A Catalunya, aquest servei només existeix a la capital catalana i, al País Basc, trobem el programa *Gizonduz*, impulsat per l'Institut Basc de la Dona. En aquest sentit, Escudero indica que cal oferir més eines -tant des de les polítiques públiques (socials i educatives) com des del moviment que ell representa- per evitar que hi hagi homes que assumeixin rols sexistes i violents i permetre l'impuls de noves masculinitats igualitàries de manera transversal i integral. Sense aquest canvi, la violència de gènere no es podrà eradicar.

ENTREVISTA A HEINRICH GELDSCHLÄGER

“La violència masclista també és una qüestió dels homes”

Heinrich Geldschläger és psicòleg i compta amb una experiència molt àmplia en la intervenció amb homes que han exercit violències masclistes o corren el risc de fer-ho. El seu objectiu és que aquests homes sàpiguen gestionar les seves relacions amb dones de manera igualitària. Geldschläger, que treballa aquesta matèria a l'entitat Conexus, juntament amb tres psicoterapeutes més, considera que el camí cap a l'eradicació de la violència masclista ha de tenir en compte els homes. Amb tot, reivindica que la prioritat és la seguretat de les víctimes i que, en tot cas, la intervenció amb homes s'ha de fer de manera integral i en coordinació amb els serveis que atenen les dones. Alhora, reconeix que determinats abordatges amb homes que han estat maltractadors són polèmics perquè la seva efectivitat encara no ha estat provada.

Quin és l'origen de la violència masclista?

Els homes que exerceixen violència contra les dones ho fan d'acord amb una base cultural vinculada al patriarcat, segons la qual tindrien el dret de rebre una sèrie de serveis per part de les dones, cosa que, si no es compleix, els legitimaria per actuar amb violència contra elles. A més, hi ha altres factors que explicarien perquè uns homes exerceixen violència i altres no. Existeix un fons comú, però la masculinitat es manifesta de manera individual a partir de les identitats personals, fet que fa que les reaccions davant d'un mateix fet variïn. Una altra variable és la capacitat d'autoregulació personal de les emocions que té cada persona o les expectatives que hi ha en una parella. Si en el context familiar i comunitari en què es desenvolupa la personalitat es normalitza la violència, això afavoreix que aquesta es traslladi a les relacions que es mantenen amb les dones. També hi podem afegir els problemes personals, psicològics o de consum de drogues.

Per què és important que els homes visualitzin públicament el rebuig contra les violències masclistes a les rodes d'homes i el dia 25 de novembre?

El primer pas és assumir, com a homes, que això és un problema nostre. Fins ara, només s'havia vist com un problema de les dones, tot i que és un problema per a les dones, però també dels homes. Hem de participar en la seva denúncia i treballar aquesta situació des de la masculinitat per produir un canvi.

Des de Conexus, abordeu casos d'homes amb risc o que ja han exercit violència de gènere.

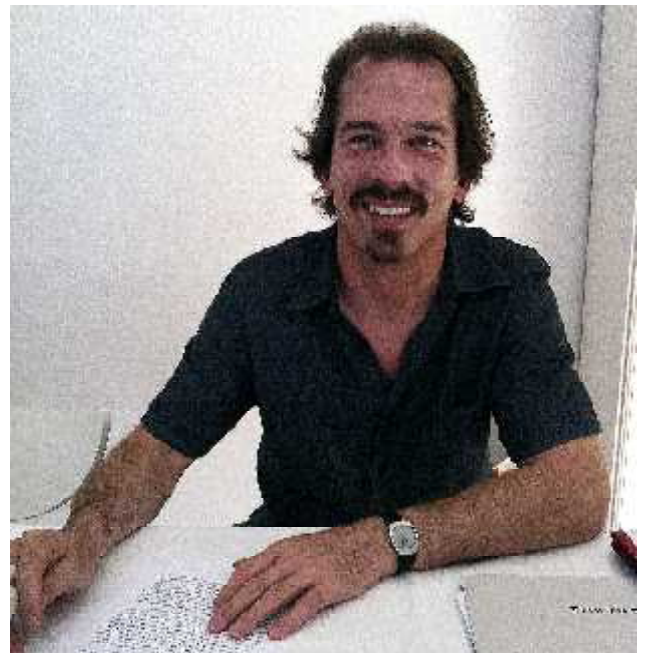
Sempre hem treballat el problema de manera integral. És important que la intervenció no es faci de manera aïllada amb els homes. S'ha de fer una acció coordinada amb els serveis que atenen les dones perquè es compleixi l'objectiu prioritari, que és garantir la millora de la seguretat de les dones. Els homes que tractem, vénen voluntàriament. Els

“Cal una acció coordinada amb els serveis que atenen les dones perquè es compleixi l'objectiu prioritari, que és garantir la millora de la seguretat de les dones”

- oferim unes primeres sessions d'acollida, valorem el risc, ens posem en contacte amb la seva parella o exparella i amb els serveis que l'estiguin atenent. Si superen el procés, fem una intervenció grupal amb equips d'entre sis i deu homes per treballar conceptes com el reconeixement i la responsabilitat sobre la violència exercida o que es pot exercir. El més important és que els homes entenguin, a partir de la pròpia experiència, per què feien servir la violència i, després, treballar sobre aquest ideari vinculat a la masculinitat més masclista i buscar alternatives a aquestes reaccions.

L'efectivitat d'aquests tractaments els ha posat en qüestió.

La crítica és comprensible. La prioritat és l'atenció a les víctimes i, actualment, els serveis que s'hi dediquen encara són insuficients, sobretot pel que fa a

l'àmbit psicològic. Efectivament, encara no hi ha prou evidència científica del grau d'efectivitat dels programes d'abordatge dels homes que exerceixen violència o que estan en situació de risc. Si estigués provat de manera clara, no hi hauria motius per qüestionar-los perquè aportarien molt a la seguretat de les dones. Actualment, des de Conexus, estem participant en un programa europeu de recerca sobre aquests tractaments. S'ha de dir que hi ha moltes dificultats metodològiques

en la investigació, sobretot a l'hora de mesurar bé els conceptes: què és violència i com es pot definir l'èxit del tractament o quines són les fonts de dades. Els estudis anteriors han donat resultats dispars: n'hi ha alguns que donen esperança i d'altres que defensen que l'efectivitat és molt baixa. En realitat, això només vol dir que potser hem de buscar noves fórmules d'intervenció, però el que queda clar és que cal actuar amb els homes per eradicar la violència masclista.

Dret a somiar

FOTOGRAFIA: Olmo Calvo

Avui ha estat un dia dur. Està desfet. S'estira i es tapa amb la manta per protegir-se del fred intens.

La claror que entra per la finestra el desperta. Fa estona que el sol brilla, radiant, però és dels que els agrada dormir. Estirat al llit, no hi ha manera de separar-se de l'escalfor agradable de sota els llençols. Encara amb els ulls enlleganyats, fa el camí fins arribar al lavabo, de memòria. Es mira al mirall. Es mulla la cara i intenta posar una mica d'ordre en aquest garbuix de cabells.

Entra a la cuina, amb els plats encara per rentar i les sobres del sopar d'ahir. Van venir uns antics companys del poble que feia temps que no veia. S'ho van passar bé. Quan marxaven, era tard i els va oferir de quedar-se a dormir a casa. Aquí, hi ha espai de sobra... Però van preferir marxar. Ho comprèn. No hi ha res com la comoditat d'una llar. Aquell caliu. Aquell confort. Gaudir de la tranquil·litat, d'un espai que t'has fet teu. Aquella sensació de seguretat que et proporcionen quatre parets...

I ara, vindria aquella part de la història en què es desporten del somni i s'adonen que continuen en aquest món fatigós, on els interessos econòmics d'uns quants arrassen la vida de milers de persones. Un món injust i ple d'incoherències. Un món fet per les persones, però no per a les persones. Un món construït seguint unes lleis que, dictades per uns pocs, només defensen la propietat privada d'aquells que tenen el dret de tenir.

Però no. Ells, els que no tenen, no tenen ni el dret de tenir un somni com aquest perquè el fred punxant de la nit només els permet tenir malsons. I això, si aconsegueixen dormir profundament en algun moment... Nits llargues, inacabables, on només els escalfa el caliu humà d'aquells que els acompanyen en la intempèrie. Juntes, comparteixen l'escalfor vital per sobreviure a la nit: lluita comuna per sobreviure tanta injustícia. Algun dia, somiar no serà el dret exclusiu d'uns pocs. Somiem?

Oleguer Presas

RODA EL MÓN

14-15

Eleccions xilenes: canvis en el model sota les normes de la dictadura?

16

El poble kurd s'autogestiona mentre el conflicte sirí s'estanca i es converteix en una guerra de fronts

FRANÇA // LA ULTRADRETA FRANCESA DE LE PEN S'EXPANDEIX AMB UN DISCURS NACIONALPOPULISTA

El 'populisme líquid' del Front Nacional

Victor Yustres

Barcelona

@victoryus3

L'extrema dreta creix, imparable, a França. L'any 2002, semblava que el Front Nacional (FN) havia tocat sostre quan el seu líder, Jean-Marie Le Pen, va passar a la segona volta de les eleccions presidencials amb un 16,8% de vots, per davant del Partit Socialista. Ha estat més aviat el contrari: des que Marine Le Pen, la seva filla, va agafar els regnes del partit el 2011, el FN ha anat guanyant vots i simpaties entre amplis sectors de la dreta i també de l'esquerra.

A les darreres eleccions presidencials de 2012, Le Pen va aconseguir trencar la barrera del seu pare amb un 17,9% de vots. Ara, moltes de les enquestes situen el partit com a guanyador de les properes eleccions europees i municipals de 2014. Una de les claus del seu èxit es basa en un nou discurs que barreja la radicalitat inherent a la seva base ideològica amb idees més modernes, que fluctuen segons les tendències dels sondejos. És l'anomenat *populisme líquid*.

RENOVACIÓ I 'DESDEMONITZACIÓ'

L'objectiu principal de Marine Le Pen al capdavant del FN ha estat fer un rentat de cara. Si la ultradreta volia progressar, havia d'abandonar la retòrica obertament xenòfoba i la vinculació amb grups d'extrema dreta radical i neonazis. Calia *desdemonitzar* el partit i treure-li de sobre l'etiqueta de feixista. Aquest maquillatge ha fet efecte, almenys en l'àmbit electoral.

El nou Front Nacional abandona les declaracions en defensa de la raça i apel·la a la "identitat" i a l'anomenada cultura "occidental". Aquesta denominació és prou volàtil i mutable per barrejar valors republicans de laïcitat i llibertat, molt arrelats a la societat francesa -tant a

l'esquerra com a la dreta - i que poden ser assumits per persones cristianes i atees. El FN es presenta com el defensor de la "cultura d'Occident" davant un enemic principal, l'islamisme, que representa l'antitradició pels sectors conservadors i l'antimodernisme pels progressistes. Així, el partit de Le Pen es reivindica -paradoxalment- com un hereu de la *Résistance*, el moviment que va defensar França dels nazis durant la Segona Guerra Mundial.

El FN no ha dubtat a l'hora de reapropiar-se de valors associats a l'esquerra

De fet, el Front Nacional no ha dubtat a l'hora de reapropiar-se de valors associats a l'esquerra. Però, quan ho ha fet, ha estat per oposar-los a l'islam. Quan reivindica els drets de les dones, és per mostrar que, segons el seu parer, l'islam les oprimeix. És el mateix cas quan -tímidament- alguns militants defensen

els drets dels homosexuals, que la religió musulmana prohibeix. També demanen una democràcia directa i participativa, en detriment d'un sistema representatiu dominat per unes "elits corruptes".

DISCURS 'ANTISISTEMA'

El Front Nacional de Le Pen també ha sabut aprofitar l'impacte de la crisi econòmica en la societat francesa. El creixement de l'atur, la precarització del mercat laboral i el distanciament entre les elits i la classe treballadora marquen un fracàs de l'Estat i del model social francès davant l'ofensiva neoliberal. En un panorama de crispació social, el FN desplega un discurs de defensa de les classes populars i carrega contra la Unió Europea i les seves receptes econòmiques. Curiosament, els frontistes no defensen especialment el poder de l'Estat, sinó que reivindiquen l'economia de mercat i la iniciativa privada. Això sí, sota una regulació nacional. És a dir, proteccionisme a les fronteres i liberalisme a l'interior.

Marine Le Pen i el seu pare a Marsella el 15 de setembre de 2013 / BERTRAND LANGLOIS

El discurs aparentment antisistema, juntament amb la imatge de modernitat i de joventut que transmet Marine Le Pen, han seduït sectors de la població que, fins ara, es mostraven refractaris al Front Nacional. El partit ha trobat força simpaties entre sectors obrers molt amplis, sobretot a les perifèries de les grans ciutats i als entorns rurals, les zones més castigades per l'atur i més oblidades pel sector públic. El jovent, especialment el que té menys formació, també se sent atret per la retòrica contra la "casta política" del FN.

NOVA IMATGE, EL MATEIX ADN

El Front Nacional de Marine Le Pen és més permeable ideològicament i s'allunya de la retòrica provocadora i bel·ligerant del seu pare. Le Pen s'ha vantat de la "neteja" interna que ha fet al partit -tant en el discurs com a les bases- davant els mitjans. La presidenta del FN no ha dubtat a expulsar militants que han fet declaracions públiques de caràcter marcadament racista o que han aparegut en fotografies fent apologia del nazisme.

De tota manera, els intents de despenjar-se l'etiqueta d'extrema dreta no han convençut les expertes: el discurs del FN continua mantenint l'exclusió de la població migrant de les prestacions socials, la prioritat de la població francesa en la cerca d'habitatge i de feina i el restabliment de la pena de mort; propostes pròpies de l'extrema dreta. Tampoc no ha aconseguit distanciar-se d'alguns grups radicals: nombroses fotos i documents mostren els llaços del partit -actuals i històrics- amb el grup *pétainista* Oeuvre Française, els ultranacionalistes del GUD o les Joventuts Nacionalistes Revolucionàries (JNR), grup al qual pertanyia l'assassí del jove bretó antifeixista Clément Méric. La imatge i el discurs del Front Nacional han canviat. L'ADN, però, continua sent el mateix. ◀

XILE // CAMILA VALLEJO I KAROL CARIOLA, EXDIRIGENTS DELS MOVIMENTS ESTUDIANTILS INTEGRATS A LA LLISTA DEL PARTIT COMUNISTA, ACONSEGUEIXEN UN ESCÓ

Les grans coalicions xilenes es reparteixen el pastís electoral

Javier Borrás Arumi

@jborrasarumi

Santiago de Xile

Un model no es canvia d'un dia a l'altre. Les marxes estudiantils i l'activitat dels moviments socials havien creat la sensació que hi havia un malestar general amb el sistema i la política xilena. Un malestar que s'ha focalitzat en canvis puntuals (com l'elecció d'exdirigents estudiantils com a diputades), però que ha vist frustrades les seves esperances d'un gir imminent. El bipartidisme de la Nova Majoria (centreesquerra) encapçalada per Michelle Bachelet i l'Aliança (dreta) dirigida per Evelyn Matthei es tornen a repartir el pastís electoral. Però ho fan seguides cada cop més de prop per opcions rupturistes que volen fer política, més enllà de la Constitució de l'any 1980 imposada per la dictadura del general Augusto Pinochet.

TOT CONTINUA IGUAL?

La candidata de la tradicional coalició de centreesquerra, Michelle Bachelet, va obtenir el 46,67% dels vots a la primera ronda de les eleccions presidencials. Es disputarà comandar el país amb Evelyn Matthei, que va obtenir un 25,01% del sufragi. Aquests resultats no presenten grans canvis respecte a la vida política xilena postdictadura. Entre els anys 1989 i 2010, la coalició de Bachelet va governar el país, fins que va ser desbancada pel govern de centredreta de Sebastián Piñera. Ambdues coalicions van apostar per perpetuar el model polític i econòmic imposat per la dictadura militar, emmarcat en la Constitució de 1980.

Ara, però, hi poden haver canvis. Per una banda, el programa de Bachelet proposava promoure una nova constitució,

la gran demanda de tot l'espectre progressista xilè. Es tracta d'un canvi molt important, com a mínim de discurs, ja que sembla que una de les coalicions tradicionals està decidida a canviar les

El programa de Bachelet proposava promoure una nova constitució, la gran demanda de tot l'espectre progressista xilè

rigides regles del joc. Aquesta variació política cap a l'esquerra no es pot entendre sense les mobilitzacions socials contínues de l'any 2011, a les quals s'ha intentat acostar la Nova Majoria mitjançant el suport i l'apropiació de part del

seu discurs. Els altres eixos de la campanya de Bachelet també han estat en consonància amb les reclamacions dels moviments socials: una reforma tributària progressiva i una reforma en l'àmbit de l'educació.

No obstant això, sembla difícil que Bachelet pugui arribar a fer grans canvis de manera unilateral. En primer lloc, com que la seva coalició només ha aconseguit un 47,73% de la cambra legislativa (necessita un 57% dels escons per tirar endavant reformes profundes de la constitució). Sembla que podrà implantar la seva reforma tributària, però necessitarà totes les aliances possibles amb les forces minoritàries del parlament si vol que la reforma educativa i el projecte de nova constitució puguin arribar a bon port. La Constitució xilena de 1980 es va ela-

El gir a l'esquerra de la coalició de Bachelet no es pot entendre sense les mobilitzacions socials dels darrers dos anys / MARIO TELLEZ

borar amb la intenció que fos molt difícil poder canviar les coses: el règim militar va crear un mecanisme constitucional molt intricat on la minoria de dretes té un poder de vet essencial per mantenir l'*statu quo*. Sota la *democràcia dels pactes*, tota proposta ha de comptar amb el consentiment de la coalició hereva de la dictadura.

D'altra banda, el recel amb la Concertació i la seva suposada política d'esqueres és comprensible. Durant els seus vint anys de govern, aquesta coalició va continuar aprofundint el model econòmic de la dictadura i només va fer petites reformes de maquillatge. Durant el govern de Ricardo Lagos (de 2000 a 2006), es va dur a terme la política econòmica més neoliberal i privatitzadora des del retorn a la democràcia. El govern següent, de

Bachelet, va tenir un caire més social, però va demostrar cada vegada més la desconexió entre la socialdemocràcia i les actives demandes populars.

L'incompliment de les promeses fetes per Bachelet en campanya (ja sigui per impediments constitucionals o per falta de voluntat política) podrien marcar un govern de caire inestable, on les mobilitzacions populars i el descontent social es farien més forts, ja que no s'haurien pogut canalitzar a través de mecanismes institucionals.

LA DRETA CANVIA

El govern de Sebastián Piñera ha donat una imatge de canvi respecte a la dreta reaccionària enyoradissa de la dictadura. El president actual s'ha desmarcat i ha criticat amb vehemència les violacions dels drets humans i la imposició política del règim militar. Fins i tot va fer autocrítica de la dreta xilena dient que s'hauria d'haver implicat més en la defensa dels drets humans durant la dictadura. Unes declaracions que han fet que rebés algunes crítiques i guanyés enemistats entre els sectors més ultres del conservadorisme, on trobem l'actual candidata Evelyn Matthei, filla d'un general del directori militar del règim de Pinochet.

A més, el govern de Piñera ha tirat endavant diverses polítiques socials que

havien estat inexistents durant els antics governs de centreesquerra. La seva política econòmica ha estat continuista, però moderada i la seva predisposició al diàleg amb els moviments socials li ha fet guanyar la fama de *tou* en el si de la dreta política i mediàtica, que reclamava mà dura i desconeixement pels actius moviments socials xilens.

El règim militar va crear un mecanisme constitucional on la minoria de dretes té un poder de vet essencial per mantenir l'*statu quo*

Les baralles i els canvis dins l'espectre conservador han tingut una conseqüència inesperada: un candidat *outsider*, l'economista Franco Parisi, ha volgut arreplegar vots de l'àmbit del centredreta. Parisi ha mantingut un discurs que combina una economia liberal i una política populista. Ha estat el toc estrambòtic de la campanya, amb propostes de mesures com l'autoprestació de crèdits a través dels fons de pensions o l'obligatorietat de jugar a escacs a les escoles primàries. També ha jugat amb la temptació populista i ha proposat més controls i duresa

davant la immigració (el racisme contra la migració peruana és patent a la societat xilena). Tot i així, encara que les enquestes li donaven opcions de barallar-se pel segon lloc amb Matthei, només va aconseguir el 10,11% dels vots i va quedar en quarta posició. L'electorat conservador no va voler saber res d'experiments i va apostar per l'opció tradicional més adient per mantenir l'estat de les coses.

LA NOVA ESQUERRA

El partit de Marco Enriquez-Ominami, fill d'un històric militant marxista assassinat durant la dictadura, s'ha consolidat com la tercera força política del país i ha desbancat Bachelet per l'esquerra. Ominami va obtenir un 10,98% dels vots i ha transmès una imatge de consistència política i de projecte de futur potent. No obstant això, tres altres candidats amb posicions d'extrema esquerra (Roxana Miranda, Alfredo Sfeir i Marcel Claude) van aconseguir sumar un 7% del sufragi des de candidatures separades.

Una altra alenada d'aire fresc dins el panorama de la política xilena ha estat la incorporació al parlament de quatre exdirigents dels moviments estudiantils que van trepitjar carrer i liderar protestes els darrers anys. La mediàtica Camila Vallejo i Karol Cariola, ambdues a través del Partit Comunista, han aconseguit

Marcel Claude, Michelle Bachelet, Evelyn Matthei i Marco Enriquez-Ominami saluden el públic després d'un debat televisiu / EVELYNMATTHEI.CL

un escó a través de la coalició política de Bachelet, amb un discurs que aspira a trencar el sistema polític a través de l'*entrisme* dins les fortes coalicions tradicionals. D'altra banda, els també exdirigents estudiantils Giorgio Jackson i Gabriel Boric van entrar com a diputats a través de candidatures independents de la classe política *mainstream*. A Xile, hi ha dues maneres d'entrar al parlament: si véns d'una família amb poder o si passes per les federacions estudiantils universitàries. En aquest cas, la novetat ha estat el discurs trencador d'aquestes noves incorporacions, que sembla que voler ser el cavall de Troia del moviment estudiantil al parlament. Una proposta ciutadana innovadora d'aquestes eleccions ha estat la campanya *Marca tu voto*. Per primer cop en unes eleccions xilenes, aquesta plataforma va impulsar que la ciutadania escrivís AC (Assemblea Constituent) a la papereta electoral, independentment de la candidata que votés, per mostrar el seu suport a un procés constituent. Aquesta iniciativa va comptabilitzar que un 8,02% dels vots es van marcar d'aquesta manera, un percentatge superior al que esperava l'organització.

UNA POLÍTICA DE MÀRQUETING

El que no ha canviat dins la societat xilena és el màrqueting personal per *vendre* les candidates. Els carrers s'han omplert de cartells a favor de Michelle o d'Evelyn, fet que evidència una clara promoció de la personalització de la política. El sistema electoral binominal hi juga un paper molt important, en això, ja que està basat en l'elecció de persones i no de grups polítics. L'elecció de candidates com a productes dels quals s'espera el millor rendiment mostra una mentalitat consumista imbricada en la cosmovisió de l'electorat. D'altra banda, el fort presidencialisme del sistema xilè també juga un rol important en aquesta mentalitat política personalista.

Així doncs, el debat no és entre allò públic i allò privat, entre el progressisme i el conservadorisme, entre l'esquerra i la dreta... El debat és escollir la millor gestora, la millor rentavaixelles política. Tot això, és clar, dins el marc imposat per la dictadura, on la discussió política és de mal gust i la lògica neoliberal és el sentit comú. Un marc que, ara mateix, encara sembla molt difícil de superar. ◀

MUERDO
YOLANDA TELLERÍA

KASBA MUSIC

ÉS TAMBÉ CANÇÓ

SENSIBILITAT A FLOR DE PELL

Kasba www.kasbamusic.com

LAGOALAGA
NOTICIAS DE CUBA

SENTIMENTS APRECIABLES

SÍRIA // ANUNCIEI LA CREACIÓ D'UNA AUTORITAT KURDA MENTRE EL CONFLICTE SIRIÀ S'ESTANGA I ES CONVERTEIX EN UNA GUERRA DE FRONTS

El poble kurd de Síria avança cap a una autonomia més àmplia

Nicolas Lupo
Beirut
@niluso

El conflicte que es viu a Síria continua sense oferir senyals que deixin entreveure una solució a curt termini. Durant les últimes setmanes, el règim de Baixar al-Assad ha guanyat terreny a l'oposició a llocs clau com els suburbis de Damasc o Alep, però els combats continuen de manera generalitzada. Les divisions existents entre els grups moderats i els islamistes, que lluiten conjuntament contra l'exèrcit regular, afebleixen la seva estratègia militar. Tot això, mentre Rússia i els EUA pressionen els diferents bàndols perquè s'asseguin a negociar; uns intents que s'han repetit durant els últims mesos i que han estat infructuosos.

La creació d'una autoritat kurda oficialitza l'interès per crear un govern autònom

Davant d'aquesta situació de punt mort, alguns partits kurds van anunciar, el 12 de novembre, la formació d'una autoritat de transició per governar els territoris on la població kurda és majoritària. El predominant Partit d'Unió Democràtica (PYD) i d'altres grups més petits reforçaven, així, aquesta tercera via allunyada dels interessos tant del règim com de l'oposició controlada per l'Exèrcit Sirià Lliure (ESL). Les regions kurdes del nord del país ja estaven administrades per consells locals des de la retirada de les tropes de l'exèrcit el 2012 i "la gent ja donava per fet que estava vivint a la seva regió kurda", explica la periodista Laura Varo, que va visitar els territoris kurds el mes passat. Tot i aquesta autonomia *de facto*, l'esta-

Membres de les Unitats de Defensa Popular, la milícia armada del PYD / FABIO BUCCIARELLI

bliment d'una autoritat suposa un pas més enllà i oficialitza l'interès per crear un govern autònom en aquests territoris.

L'anunci de la creació d'aquesta autoritat de transició s'acompanyava amb el full de ruta que cal seguir: els territoris kurds es divideixen en tres parts; cadascuna d'elles tindrà una assemblea local i representants al consell executiu regional, i s'organitzaran eleccions locals i generals. De les qüestions que requereixen una resposta immediata, com les relacionades amb l'aspecte militar o econòmic, se n'encarrega l'autoritat de transició, de moment.

Les negociacions dutes a terme a la ciutat de Qamishli per crear aquest nou òrgan de transició no van convèncer el conjunt dels partits i representants kurds. Alguns d'ells s'hi oposen i no han firmat la declaració. "Crec que aquesta decisió, unilateral i precipitada, serà vista com un error per part de l'oposició siriana", va declarar Nuri Brimo, membre

del Consell Nacional Kurd (KNC). El KNC és una amalgama de partits kurds que formen l'oposició interna al PYD. Mentre els primers mantenen llaços estrets amb la Coalició Nacional Siriana, principal òrgan polític de l'oposició, on té fins a tres representants, el PYD ha actuat de manera molt més distant respecte a la Coalició i ha mantingut enfrontaments armats amb l'ELS i els grups salafites.

Però les diferències no es limiten a qüestions internes, també hi ha un component regional. El PYD està agermanat amb el Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK), que manté un conflicte sagnant amb l'Estat turc des de fa dècades per la defensa dels drets i l'autonomia kurdes, mentre que el KNC és un estret aliat del govern autònom kurd de l'Iraq i del seu líder Massud Barzani. Turquia té interessos econòmics a la regió kurda de l'Iraq, ja que és la seva sòcia comercial principal. Tots dos actors veuen el lideratge del PYD amb recel.

Si sembla que el PYD ha guanyat la cursa pel lideratge intern, s'explica, en part, pels èxits militars. És l'únic partit que té una milícia armada, les Unitats de Defensa Popular, amb prop de 40.000 combatents. Les victòries en combats contra l'ELS, els gihadistes o el règim li han atorgat una gran acceptació entre la població local. Un suport que, probablement, té més relació amb aquestes accions i "el control de la seguretat a la regió que no amb la pròpia acció política", assevera Varo. El poble kurd representa, aproximadament, el 10% de la població a Síria. La nova autonomia de què gaudeix és una novetat per una població que, històricament, ha estat oprimida pel règim de Damasc, que la veia com una amenaça a la seva política centralista i unificadora. Molta gent kurda no tenia el dret d'optar a la ciutadania siriana, una situació que va canviar a l'inici del conflicte, quan el govern va cedir davant certes demandes per no obrir més fronts dels que ja tenia oberts. Tampoc no podien estudiar el kurd i els seus partits navegaven en la il·legalitat. "Hem patit durant molt de temps i ara tenim l'oportunitat de reafirmar-nos com poble", explica Sinam Muhammad, membre del Comitè Suprem Kurd. A la resta de Síria, la pitjor catàstrofe humanitària des del genocidi ruandès, segons paraules de la mateixa ONU, continua. Un exemple és el fet que 16.000 persones es refugiessin al Líban en només dos dies, segons el govern d'aquest país. Si bé la situació sembla encallada, en l'àmbit militar, el règim és qui ha aconseguit petites -però importants- victòries les últimes setmanes. Va recuperar el control d'una sèrie de suburbis del sud de Damasc que es trobaven en mans dels grups opositors des de feia mesos. A principis de novembre, també va recuperar una base militar situada prop d'Alep que podria ser clau en l'intent de reconquerir la segona ciutat més important del país, actualment dividida. ◀

ja som

1844

subscriptores

informa't, contrasta, comparteix i... subscriu-t'hi

/ NÚRIA FRAGO

EXPRESSIONS

Donar veu, connectar nodes

La Fundació Palau de Caldes d'Estrac impulsa l'exposició coral 'Jo em rebel·lo, nosaltres existim'

Joan Gener Barbany

@en_joan

En un moment en què l'anomenat sector cultural es troba enmig de debats i mobilitzacions per reivindicar-se com a dret social, el Centre d'Art Fundació Palau de Caldes d'Estrac impulsa una exposició imprescindible, *Jo em rebel·lo, Nosaltres existim*. La iniciativa esdevé una aposta per fer que la Fundació Palau sigui un espai permeable al seu entorn, capaç d'incidir en els imaginaris col·lectius de la lluita per un món més just.

L'exposició convoca la ciutadania a fer un trànsit per conèixer o aprofundir en propostes que s'oposen i denuncien el capitalisme democràtic i que es constru-

eixen des de la participació popular, fent un exercici constant de recerca i creació per assolir noves formes d'organització d'allò comú.

VEUS DE LA DISSIDÈNCIA

L'exposició arrenca amb un pròleg format per diferents números d'*El Presentiment* d'Espai en Blanc, un projecte consistent en uns fulls d'agitació i combat del pensament que les visitants poden agafar lliurement per, després, repetir-les.

A la primera planta, prenen protagonisme un seguit d'audiovisuals gravats al metro de Barcelona, on es recull el testimoni de deu activistes (Marta Sibina de la revista *Cafè amb Llet*, Pau Llonch de la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca, Marc Vives de la cooperativa Som Energia, Dídac Costa de la Cooperativa

Integral Catalana, Roger Palà de l'Anuari Mèdia.cat del Grup Ramon Barnils, Xavi Teis de Coop57, el biòleg Iago Otero, la periodista i activista Esther Vivas, l'economista i periodista Antonio Baños, l'arquitecte i activista Santiago Cirugeda) i d'Itziar González, de l'Institut Cartogràfic de la Revolta. Aquesta primera part converteix l'exposició en un altaveu sense intermediaris de diferents moviments socials, projectes o idees teixides des de la solidaritat i el compromís.

L'exposició continua a la segona planta amb la mostra de diferents treballs que tenen el denominador comú d'utilitzar els llenguatges i els processos artístics per denunciar les misèries del sistema actual. Un dels projectes més sorprenents és el treball de Núria Güell *La síndrome de Sherwood*, elaborat a par-

tir de la tesina del policia David Piqué, que proposava mètodes perquè la policia pogués generar tensió i provocar actes violents a manifestacions de caire pacífic. Es pot conèixer el projecte de reapropiació d'un espai comú *Literatura de Replà*, de Mireia Sallarès, o veure els audiovisuals de Jordi Trullàs, un dels quals recull l'acció de projectar l'ull plorós d'Esther Quintana sobre façanes d'edificis públics i de poder. Finalment, es projecten els documentals *[No-Res]* i *Ciutat Morta* de la productora Metro-muster i s'exposen l'últim projecte del col·lectiu Ruido Photo, *Metamorphosis*, i d'Eulàlia Grau, *Me gustaría morir donde nadie me viera, Maria*.

L'exposició permet conèixer propostes que s'oposen i denuncien el capitalisme democràtic

Els diferents elements que conformen el cos de l'exposició es disposen de manera quasi caòtica, tal com quan es pensa en la diversitat d'iniciatives de contrapoder existents. La virtut d'haver-les situades en un edifici facilita imaginar la connexió d'unes amb les altres i constata que només des de la presa de consciència individual podem construir el *nosaltres* polític.

MÉS ENLLÀ DE L'EXPOSICIÓ

La fundació acull altres iniciatives com el nou audiovisual de Limen, que qüestiona la vigència de l'art contemporani de compromís social, i també una retrospectiva del procés col·lectivista llibertari català durant el període 1936-39. Finalment, hi ha unes jornades d'activisme i debat previstes pels dies 29 i 30 de novembre i s'ha publicat un diari que recull el contingut de l'exposició i l'amplia amb més participacions.

Amb *Jo em rebel·lo, Nosaltres existim*, la Fundació Palau pren partit i trenca amb l'habitual imparcialitat dels centres d'art per sumar-se a la lluita comuna de les classes populars. ◀

Jo em rebel·lo, nosaltres existim

Impulsa: Fundació Palau de Caldes d'Estrac
Lloc: Centre d'Art de la Fundació Palau
web: www.fundaciopalau.cat
Fins al 14 de desembre

L'exposició pretén acostar les lluites dels moviments socials al públic mitjançant peces artístiques elaborades en diferents formats / ANNA MAIMIR

Poesies en llibertat?

Un torneig poètic amb un jurat i un públic. L'èxit comercial d'un format que ha despertat moltes crítiques entre les seves mateixes creadores. Descobrim què és una 'poetry slam'.

Steven Forti

@La_Directa

La idea de la 'poetry slam' va néixer fa trenta anys als Estats Units amb la voluntat de donar veu a noves formes d'expressió poètica. L'èxit va ser brutal. Avui dia, s'organitzen trobades de *slams* poètiques a més de cinc-centes ciutats d'arreu del món. A Barcelona, també s'hi organitzen diversos tornejos, alguns més oficials i altres més 'underground'.

Als orígens, hi havia la voluntat de parlar d'allò polític i social d'una manera diferent. Va ser als Estats Units a finals de la dècada dels anys seixanta. Es va començar a barrejar poesia i música relacionada amb les lluites dels moviments afroamericans, sobretot. D'aquí sorgeix el grup The Last Poets (durant la primera etapa amb Felipe Luciano, Gylan Kain i David Nelson) i la mítica "Un rifle, oració" (a la segona etapa amb Jalaluddin

Les 'poetry slam' van néixer per parlar d'allò polític i social d'una manera diferent

Masur Nuriddin i Umar Bin Hassan). També tenim altres mestres, Gil Scott-Heron amb *The Revolution Will Not Be Televised* (La Revolució no serà televisada) i, ja abans, el 1970, amb el seu primer disc *Small Talk at 125th and Lenox* (Xerrada al 125th i Lenox). Una *spoken word* (xerrada) acompanyada de piano, congues i percussió. Hi ha qui els considera els mestres del rap i del hip-hop i, també, de la *poetry slam*.

DE CHICAGO AL MÓN

El naixement d'aquest peculiar recital poètic es pot datar el novembre de 1984, quan el poeta Marc Smith va començar a orga-

nitzar una sèrie de trobades a micròfon obert (*open mic*) anomenades *Monday Night Poetry Reading* (Poesia llegida a les nits de dilluns) en un local de Chicago, el Get Me High Lounge. El mateix Smith, que després va ser titllat irònicament de *slam Papi*, recorda que, en aquestes primeres trobades, on hi participaven altres poetes de l'escena de Chicago -els futurs membres de la Chicago Poetry Ensemble-, eren més que una competició; eren una mena de *varieté* de recitals. La voluntat de Smith era retornar la poesia -una forma d'expressió menystinguda i passada de moda per culpa de les escoles, segons el mateix Smith- a la gent. Una poesia que permetés donar veu a l'*underground* artístic i també a les lluites dels moviments col·lectius socials i polítics. Gràcies a l'èxit obtingut, aquestes trobades es van transformar en uns espectacles molt concorreguts que duraven més de tres hores i que es dividien en tres parts: una sessió a micròfon obert, una presentació de les obres i una *slam* de poesia. A partir de l'estiu del 1986, es van traslladar al Green Mill Jazz Club de Chicago, que es considerava la pàtria de la *poetry slam*, conjuntament amb el Nuyorican Poets Café de Nueva York, un local fundat l'any 1973 per

poetes i escriptors llatins com Miguel Algarín, Miguel Piñero i Bimbo Rivas a l'East Village. El 1990, es va celebrar a San Francisco la primera *poetry slam* nacional dels Estats Units, on es presentaven diferents equips provinents de diferents ciutats. La idea i el format van assolir un èxit notable; tant, que -en l'actualitat- només als Estats Units, hi ha més de 80 equips, les competicions nacionals duren cinc dies i s'organitzen *poetry slam* a més de 30 països i 500 ciutats d'arreu del món.

EL FORMAT: LA CLAU DE L'ÈXIT

Efectivament, la clau de l'èxit rau en el format. Hi ha diferents formats, però, generalment, el més comú és que els i les poetesses -que es poden apuntar durant la mateixa nit de l'espectacle (Open Slam) o poden ser invitades per les organitzadores (Invitational Slam)- competeixen amb poesies originals que reciten davant el públic i el jurat. Només tenen tres minuts per poder-les recitar. Els vots del jurat (o del públic, en algunes ocasions) permeten establir la persona guanyadora de cada *round* i la guanyadora final de la nit. De totes maneres, aquest format també rep crítiques i té detractores. El poeta John

S. Hall, per exemple, ho considera massa comercial i l'escriptor Kip Fulbeck ha arribat a comparar-ho amb una espècie de *reality shows* a la recerca d'espectacle fàcil a l'estil d'*Operación Triunfo*. El seu creador, Marc Smith, també s'ha mostrat escèptic, mentre que el fundador de la poesia performativa, Hedwig Gorski, ho critica perquè no permet noves creacions artístiques més enllà del que està establert. La veritat és que les crítiques de Fulbeck i de Gorski no són superficials. És a dir, un format d'aquest tipus pot ser el mitjà per propiciar noves formes d'expressió poètica? I, aquest format tan comercial i tan comercialitzat pot expressar uns missatges socials i polítics que calin, com ho feia en els seus orígens? Probablement, la resposta no pot ser afirmativa o negativa, però aquestes consideracions ens obliguen a fer una reflexió que, al cap i a la fi, es pot resumir amb una pregunta: Quin tipus de poesia volem?

LES 'POETRY SLAM' A L'ESTAT

A l'Estat espanyol, des de fa uns anys, també es fan trobades de *poetry slam*. Actualment, hi ha dotze seus (Madrid, Ciudad Real, Mallorca, Vigo, Arousa -

VIDEO A:
youtu.be/LcLQH4-BIv8

“Als tornejos, es fa participar el públic, fet que fa que tinguin més al·licient”

Galícia-, Granada, Bilbao, Saragossa, València, Jaén, l'Hospitalet de Llobregat i Barcelona, que integren una xarxa de *poetry slam* a escala estatal. Cada any -la primera edició va ser el 2011- se celebra un torneig nacional de *poetry slam* on cada ciutat selecciona una o dues persones perquè hi participin. A Barcelona, destaca el Poetry Slam BCN organitzat al Centre de Cultura Contemporània (CC-CB) per Hipnotik Factory i Red 927. Una altra experiència interessant, en aquest cas a la ciutat de l'Hospitalet de Llobregat, és la *slam poetry* que s'organitza un cop al mes al bar Uncle Jack d'aquesta població. De totes maneres, existeixen moltes altres trobades que es poden considerar *slams* de poesia en un sentit més ampli del terme. Es poden definir recitals a micròfon obert on també hi tinguin cabuda la *performance* poètica més avantguardista i la música; d'aquesta manera, es converteixen en una mena de *jam sessions* poètiques i musicals obertes a tothom que hi vulgui participar. És el cas, per exemple, del Pastis Poetry Slam, que s'organitza una vegada al mes des de fa tres anys i mig en aquest petit bar de Barcelona. Una trobada on qui ho vulgui pot pujar a l'escenari i recitar poemes, llegir peces de prosa o fer una *performance* amb l'acompanyament, si es vol, de músics. En aquest cas, no hi ha regles -a part de la de tocar una trompeta xinesa, expressió màxima del fetixisme de la mercaderia de memòria marxiana- jurat. Al final, s'estableix una guanyadora a través d'una votació del públic i s'entreguen uns premis, en general, força *anarcodadaistes*. Al cap i a la fi, no hauria de ser aquest l'esperit d'una *poetry slam*? ◀

+info:

www.poetryslambcn.com
www.facebook.com/slham.poetry
www.barpastis.com

Després de fer un breu repàs de la història i l'evolució que ha tingut la *poetry slam*, hem parlat amb Pedro Toledano (1945, Còrdova). Va arribar a Catalunya a principi dels anys seixanta i va començar a treballar al control de qualitat de la fàbrica automobilística Seat, on ha passat tota la vida. Pedro Toledano tenia una passió per la poesia que li venia de part de l'avi matern, que escrivia sonets a finals del segle XIX. Així doncs, sent autodidacta i pagant-se els estudis elementals de gran, Toledano mai no ha deixat d'escriure poesia. Després de conèixer els clàssics, va preferir la implicació de poetes com Miguel Hernández per sobre de l'estètica de Bécquer. Veí de l'Hospitalet de Llobregat, ha estat en contacte amb diverses associacions de poesia de la zona i, després de jubilar-se, conjuntament amb més companyes i companys, va formar l'Associació Cultural de Poètica Luz de Luna, que fa dotze anys que edita una revista mensual i organitza concursos i tertúlies poètiques. Des de fa un any i mig, però, Toledano també s'ha involucrat de manera molt activa als tornejos que munten un grup de "jovenes poetas" -tal com ell les anomena- de l'Hospitalet. És la *poetry slam* que es reuneix cada mes al bar Uncle Jack. Pedro Toledano, el més gran d'edat del grup, ens explica aquesta experiència artística i, alhora, intergeneracional que està vivint.

/ ROBERT BONET

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

Com vas conèixer les *poetry slam*?

Doncs, el tema dels tornejos de poesia va començar a mitjan 2012. Quan els vaig conèixer, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, de seguida vam començar una gran amistat i em van convidar als tornejos de poesia americana, que després van fer a l'Hospitalet.

“M'agrada molt veure que la joventut tira endavant la cultura i, sobretot, que hi està interessada”

Quina diferència hi trobes en relació amb la poesia més tradicional?

És una poesia diferent de la que jo acostumava a tractar a l'associació Luz de Luna o en altres espais on he fet poesia i tertúlies. Als tornejos, es fa participar el públic i això fa que tin-

guin més al·licient; t'impliques més als tornejos perquè el públic fa de jurat i això t'acosta més a tothom, no només als poetes. També hi ha música i podríem dir que és molt diferent; aquesta poesia... és un 50% interpretació i l'altre 50% poesia. Valoren molt la interpretació del poeta i t'exigeixen que siguin textos propis i que la poesia sigui recitada sense cap suport.

Als tornejos de l'Hospitalet, ets el més gran d'edat. Què t'aporten les teves companyes joves?

Doncs, m'agrada molt veure que la joventut tira endavant la cultura i, sobretot, que hi està interessada. Sovint, en el meu àmbit, als casals de pensionistes, veig que la gent només està interessada a jugar al dòmino o a les cartes i no té interès en l'aspecte cultural, cosa que em fa molta pena. A més, m'agrada la poesia que fan, més social, diferent de molta de la que normalment es fa en altres ambients. Hi he trobat un filó, en elles, perquè no només ho veig en aquests espais, sinó que, en general, veig que el jovent està avançant en molts aspectes. ◀

Per últim, el darrer sonet que ha escrit Pedro Toledano i que potser recitarà al proper torneig:

Corrupción

*Se fueron destapando corruptelas
y ascendiendo llegaron a la cumbre
Y fue aflorando tanta podredumbre
y tanto olor llevo hasta Bruselas.*

*Pero todos buscaban triquiñuelas
como siempre tenían por costumbre
Y fueron apagando aquel alumbre
que daba más calor a las cazuelas.*

*El fiscal dijo culpable ninguno
se suspende la vista hasta otro día
no se ve que haya indicio alguno
Y mi abuelo dijo muy oportuno: esto no cambia
Es lo mismo que decía el escritor filósofo*

Unamuno.

Pedro Toledano

Cárceles en llamas
El movimiento de presos sociales en la transición
César Lorenzo Rubio
ISBN 978-04-02559-47-3 | 440 pàgs. | 24 €
editorial **virus**

Música col·lectiva per somoure consciències

‘Mentre estiguis viu, brilla’ proposa un missatge transgressor i contemporani, amb vint segles d’antiguitat, que fa una crida al compromís i l’esforç davant la crisi i les dificultats

Lydia Santín
@LySantín

El 23 i 24 de novembre, a Mataró, el músic valencià Efrén López i l’associació mataronina Mapasonor coordinaran una acció musical i audiovisual de vint-i-quatre hores ininterrompudes, sota el nom ‘Mentre estiguis viu, brilla’, on interpretaran variacions de la melodia completa documentada més antiga del món.

Des de les 12 del migdia del dissabte 23 fins l’endemà a la mateixa hora, a Can Gassol, els artistes proposen 24 hores ininterrompudes de música i audiovisual, durant les quals interpretaran la melodia “Epitafi de Seikilos”, que data del segle II abans de la nostra era.

La melodia, que dona nom al concert, la manà esculpir Seikilos a la làpida funerària de la seva esposa, Euterpe, a Aydin (l’actual Turquia). Els seus versos defineixen amb exactitud l’objectiu de l’espectacle:

“Mentre estigues viu, brilla que res t’afligisca excessivament perquè la vida és curta i el temps et furta les aspiracions”

L’objectiu de l’acció musical i audiovisual de 24 hores és experimentar el compromís i l’esforç sense parar de produir ni tocar, com a crítica a la queixa i el plany davant situacions adverses com la crisi actual, amb un llenguatge artístic en lloc de polític.

Efrén López i Mapasonor coordinaran una acció musical i audiovisual de vint-i-quatre hores ininterrompudes

Segons paraules de l’activista cultural valencià Josep Vicent Frechina, aquesta és una proposta “per somoure la nostra consciència i interpel·lar-nos amb l’exemple del seu compromís i el seu esforç individual”.

L’ORIGEN DE LA IDEA

Aquest projecte sorgeix quan Efrén López, un músic amb una llarga trajectòria i un prestigi internacional reconegut, decideix fer un concert de 24 hores com a crida a l’esperança i símbol de l’esforç i la

Efrén López durant un concert tocant un guitarra eléctrica sense trasts / DANI FERNANDO

intensitat interior a través del llenguatge musical, “posant-se al límit fent alguna cosa molt bonica, creativa i improvisada”.

En un principi, el concert s’havia de fer a València, al Centre Octubre de Cultura Contemporània (en col·laboració amb la revista *Caramella*), però, finalment, per raons de desavinences polítiques entre el centre i l’Ajuntament, la proposta es va haver d’anul·lar.

El músic valencià de seguida trobà la complicitat de Sàgar Malé, de l’associació mataronina de creació documental Mapasonor, per tirar endavant el projecte i afegir-hi l’alternativa audiovisual. Efrén i Sàgar, partint de l’admiració mútua, ja havien treballat junts a diversos projectes documentals de música i cultura popular.

Efrén confessa que va pensar en aquest concert com una pràctica individual: “Vaig pensar que no interessaria a ningú, però, finalment, s’ha convertit en un projecte col·lectiu amb artistes improvisadors i creatius nats”, d’estils, llenguatges i disciplines ben diferents.

‘PERFORMANCE’ EXPERIMENTAL

Efrén (ud, rabab, guitarres sense trasts elèctrica i clàssica, viola de roda i gaiterna) tocarà acompanyat d’artistes de perfils ben variats: Hristos Barbas (nei, piano, veu), Robert Cases (tiorba i guitarra bar-

roca), Pau Marcos (viola de gamba), Ciro Montanari (tabla), Vasilis Sarikis (bateria, bendir, riq i davul) i els multiinstrumentistes Dilyana Dimitrova, Míriam Encinas i Xavi Lozano. El repertori seran les variacions lliures que cada artista vulgui interpretar de la melodia “Epitafi de Seikilos”. “Serà una experiència totalment oberta, no hi ha cap norma; l’estil, la improvisació, l’instrument... és completament lliure”, apunta l’Efrén, “la idea és assajar el mínim, que tot succeeixi a l’escenari!”.

Mapasonor, una associació dedicada a la producció audiovisual com a instrument per promoure els drets humans, les cultures d’arrel o l’avantguarda en l’art, serà l’encarregada de la improvisació visual a través d’imatges de l’Afganistan, Palestina i Tunísia amb continguts fortament vinculats als drets humans, referents a un indret, una cultura o un conflicte.

Aquesta fusió de llenguatges sobre una mateixa experimentació pretén transgredir barreres, fer interactuar la imatge amb els sons de manera lliure; cadascú en l’àmbit que més domina, però des d’una perspectiva horitzontal i improvisada. Efrén creu que “estilísticament, hi haurà moments molt forts i d’altres més intimistes, però ningú no sap què passarà, és un concert musicalment molt lliure”. En paraules de Sàgar Malé, “el fet d’usar la

peça melòdica més antiga per transmetre un missatge tan contemporani el converteix en un llenguatge transgressor”.

La posada en escena d’aquesta acció artística vindrà de la mà de l’artista mataroní Domènec, amb una gran projecció internacional, que donarà una certa ordenació de l’espai a l’espectacle.

“Serà una experiència totalment oberta, no hi ha cap norma; l’estil, la improvisació, l’instrument... és completament lliure”

Emmarcada a la secció *off* de la Setmana de Música Antiga de Mataró, *Mentre estiguis viu, brilla* serà retransmesa a través de la Televisió Local de Mataró i el Maresme (m1tv).

CONSCIÈNCIA POLÍTICA

Aquest experiment d’art i esforç pretén dir prou a la queixa constant davant la crisi amb un llenguatge purament artístic i musical, apel·lant a l’esforç personal per no aturar-se en la postura del dolor perquè, “mentre estiguem vius, hem de brillar”. “Volem demostrar-ho experimentant-ho amb la idea del compromís i l’esforç sense parar de produir”, diuen des de Mapasonor. Efrén ressalta que el repte de tocar durant 24 hores “col·loca l’individu al límit i converteix l’acció en una experiència interior molt intensa i individual”, un compromís de responsabilitat davant les adversitats. ◀

+info

Del 23 de novembre de 2013 a les 12h fins al 24 de novembre a les 12h. Entrada lliure
Can Gassol. Centre de Creació d’Arts Escèniques
Plaça de la Pepa Maca, 15. 08304 Mataró (Barcelona)
www.efrenlopez.net — www.mapasonor.com
BLOG DE SÀGAR MALÉ: <http://blocs.xarxanet.org/mapasonor-sagarmale/2013/11/07/%E2%80%9Cmentre-estiguis-viu-brilla%E2%80%9D/>
STREAMING: Televisió Local de Mataró i el Maresme m1tv: <http://m1tv.xiptv.cat/>
COL·LABOREN: Ajuntament de Mataró, Mapasonor, revista Caramella, Cambra Records, Los sonidos del Planeta Azul (UPV Ràdio), Centre Octubre de Cultura Contemporània.

POCA BROMA,

La casa de les dagues voladores

La seu del PSC té més marques de ganivetades a les parets que impactes de projectils la plaça de Sant Felip Neri. Allà, hi tenim en Jacint Tortell, periodista experimentat en tota mena de conflictes bèl·lics i col·laborador de la DIRECTA, que ha organitzat una petita sala de premsa sota una taula de despatx amb dos periodistes més. Diu que mai no havia patit tant per la seva vida i ara se'ls comencen a acabar els queviures. Periòdicament, el xiulet dels ganivets talla l'aire tranquil. Pels passadissos deserts, s'esmunyen ombres misterioses que s'amaguen darrere les cantonades. Mentre minven els membres del sector crític, a favor del dret a decidir, els supervivents neguen rotundament que s'autodenominin *sandinistes*, en referència a la ubicació de la seu, al carrer Nicaragua de Barcelona. "Això voldria dir que som *tope d'esquerres*", va declarar un dels dissidents, just abans de caure fulminat amb mitja dotzena d'estrelles *ninja* a l'esquena. A la seva última comunicació, en Jacint ens explica que va trobar una habitació solitària on va aconseguir descansar uns breus instants. Més tard, però, va descobrir que la raó per la qual tothom evitava aquella sala era un paquet sospitós que algú havia deixat sobre la taula, que feia tic-tac i on hi posava Mercuri... Esperem recuperar el contacte amb en Jacint, però ja temem el pitjor. **GUILLEM PELEGRÍ**

BARRI INTERNET

@galapita — @Hibai_ — @josianito

DARK VATHER

Silkroad torna

Silkroad ha tornat. La pàgina web de referència de la web obscura -un indret on es pot comprar i vendre qualsevol cosa de manera anònima que l'FBI va tancar recentment- ha estrenat *site*, amb una versió 2.0 millorada i amb noves funcionalitats. Les seves responsables asseguren que són les administradores i les moderadores del Silkroad original i diuen que s'han unit amb l'objectiu de millorar la pàgina i fer-la més gran.

Sembla que les millores estan relacionades, per una banda, amb els requisits d'entrada, el sistema de recomanacions i l'augment de les opcions d'criptat perquè les usuàries assegurin les seves comunicacions.

A través del seu compte de Twitter, el nou Dread Pirate Robert (d'altres col·lectius de les administradores del lloc), declaraven: "Mai més no podreu matar la idea de Silkroad".

Segurament tenen raó. El mercat negre (sigui digital o no) mai no desapareixerà. Després del tancament de Silkroad el mes d'octubre, com en el mite d'Hídra, van aparèixer desenes de pàgines noves i l'atenció mediàtica va atraure noves usuàries.

LA FORÇA OBSCURA

Houston, tenim un troià: no volem més virus de Windows, ens passem a Linux

Un virus informàtic s'ha colat a l'estació espacial internacional (ISS, en les seves sigles en anglès) i ha estat a punt de *liar-la parda*. A 400 quilòmetres d'altitud i amb una òrbita que fa que l'ISS faci una volta a la terra cada 91 minuts, una errada del sistema operatiu pot ser catastròfica. Els ordinadors de l'estació no estan connectats a Internet i és probable que el virus s'hagi introduït a través d'una clau USB d'algun astronauta. Després de detectar l'errada, la NASA ha decidit canviar els sistemes operatius dels ordi-

nadors per altres que fossin més estables i fiables i que els proporcionessin control intern: han migrat a Linux. En concret, utilitzaran Debian 6 Wheezy. El canvi afecta els portàtils que usen els astronautes i el robot Robonaut (conegut com a R2), dissenyat per substituir la tripulació en algunes tasques perilloses. Si fins i tot els astronautes s'instal·len Linux, per què no ho fas tu? Ja no tens excusa.

Més info: <http://ves.cat/hrVO>

XXX

La xarxa és així gràcies al porno

Fa prop de quinze anys, l'empresari Richard Gordon va fundar l'empresa Electronic Card Systems, la funció principal de la qual era dotar de mecanismes de pagament *online* a les pàgines porno. El 1999, només als EUA, es van gastar 1.300 milions de dòlars en pornografia *online*, el 8% de tot el comerç electrònic de l'any. Aquelles primeres web de pagament van establir les bases de funcionament de pàgines com Amazon o eBay. De la mateixa manera, la necessitat de discriminar entre usuàries legals i menors d'edat va fer que la indústria de l'eròtica *online* invertís molts diners i molts esforços per refinar els sistemes de validació automàtica d'usuàries. A més, la indústria del porno es va esforçar perquè les passarelles de pagament siguin el més anònimes possible, per motius de discreció. Una cosa més que hem d'agrair al porno.

MUST READ

Els gats i Internet: la tesi definitiva

A *Barrinternet*, acabem de llegir la tesi doctoral de Kate Miltner i ens agrada molt. El treball analitza la relació entre els gats i Internet. Després d'una investigació molt extensa sobre l'evolució de les fotos i els vídeos de gatets a la web 2.0, el treball de sis grups d'investigació i milers de referències i dades, ha arribat a la mateixa conclusió que nosaltres: "He descobert que crear i compartir fotos i vídeos de gats, un element aparentment trivial, ens connecta amb un dels elements centrals de tot ésser humà: crear connexions plenes de significat amb els altres". Si la voleu llegir, us la podeu descarregar aquí:

<http://ves.cat/hrVS>

CAMPANYES

Multi_Viral: Calle13, Julian Assange, Tom Morello i Kamilya Jubran posen música als moviments socials virals

Fla temps, vam anunciar que Calle13 estava preparant una cançó amb Julian Assange -el fundador de Wikileaks- i aquesta setmana s'ha llançat a escala mundial. El tema es titula "Multiviral" i es va compondre durant una visita que va fer René (Resident) de Calle 13 a l'ambaixada equatoriana de Londres, que és on es refugia Assange des que va demanar asil polític el juny de 2012. La lletra es va escriure després de la conversa que van mantenir Assange i René amb internautes d'arreu del món a través de Twitter, usant el *hashtag* #JulianAssangeCalle13.

A la cançó, també hi participen Tom Morello (guitarrista de Rage Against the Machine) i la cantant àraboisraeliana Kamilya Jubran, una formació de luxe.

"Vaig començar a escriure sobre el coratge, el malestar col·lectiu que hi ha. Vaig pensar molt en països com Palestina, en l'Amèrica Llatina i també en els Estats Units. És important dubtar de la informació que difonen els mitjans de comunicació" -ha dit René a través de la seva pàgina web.

La cançó és una defensa de la informació lliure, una crítica a la manipulació periodística i un homenatge als moviments

socials virals com Yo soy 132, Occupy Wall Street o el 15-M. Wikileaks ja té la seva banda sonora i sona prou bé.

Transcrivim uns extractes de la lletra:

"Todo empieza con una llamada, / cuando despedimos llamas de nuestras miradas. / Quieren detener el incendio que se propaga, / pero hay fuegos que con agua no se apagan / y se acerca la linea policíaca, / los músculos se tensan y aumenta la

frecuencia cardíaca / suben los niveles de testosterona y empieza ese momento en el que se enfrentan las personas. / No nos paran porque un mensaje contundente, / convierte a cualquier teniente en un tiburón sin dientes. / El estado nos teme por que al mismo tiempo, / somos 132 y 15m. / Si la prensa no habla nosotros damos los detalles, / pintando las paredes con aerosol en las calles. / Levanto mi pancarta y la difundo, / con solo una persona que la lea ya empieza a cambiar el mundo"

I les paraules de Julian Assange:

"We live in the world that your propaganda made
But where you think you are strong you are weak
Your lies tell us the truth we will use against you
Your secrecy shows us where we will strike
Your weapons reveal your fear for all to see
From Cairo to Quito a new world is forming
The power of people armed with the truth"

Pots veure el vídeo a: <http://ves.cat/hrVQ>

Primera Jornada d'Alternatives al Clot-Camp de l'Arpa #alternativesclot23n

DS 23/11 BARCELONA

Del 15-M de 2011, en van sortir moltes propostes i n'hi ha que ens porten, fins la data, coses ben interessants, pacients i perdurables. La Jornada d'Alternatives vol ser un espai de trobada entre col·lectius crítics amb el sistema i la gent del barri. Durant tot el dia hi haurà taules informatives de cada col·lectiu participant i en paral·lel es celebraran vuit xerrades que intenten abastir tot el ventall d'assumptes que el moment demana. Organitzada per l'Assemblea Social del barri, pretén oferir i debatre sobre les possibilitats d'alternatives que hi ha a l'actual estat de les coses.

Programa: 10:30h Auditoria Ciutadana del Deute. *Per què no hem de pagar el deute?*, a càrrec d'Alaix Porta 11:15h Greenpeace *Paga menos... Bajatelapotencia*, a càrrec de Jesús Navarro i Imma Pérez 12h Plataforma Aigua és Vida. *La privatització i el preu de l'aigua*, a càrrec de Mercedes Vidal 12:45 Renda Bàsica Garantida / Renda Bàsica de les Iguales. *El municipalisme y la alternativa del comunismo*, a càrrec de José Iglesias Fernández 13:30h Seminari Taifa *Alternativas al Capitalismo* 16h Endavant-OSAN. *Independència per canviar-ho tot* 16:45h En Lluita. *Crisi i gènere*, a càrrec de Regina Martínez 17:30h Oca Negra Assemblea Llibertària. *No a la MAT ni al món que la necessita*, campanya No a la MAT. En suport a les encausades per la vaga general del 29N, hi haurà cafè solidari durant tot el dia i, a partir de les 13h, vermut solidari.

Lloc: Parc del Clot C. Escultor Claperós, al costat dels arcs. Org: Assemblea Social Clot - Camp de l'Arpa

Més info: <http://clotcampdelarpa.escomo.es/>

DJ21 /11

BARCELONA
Feminismes, avui

19h Sala d'actes de la Biblioteca Trinitat Vella - J. Barbero C. Galícia, 16.
Org: Universitat Indignada

Presentació del documental *Llavors de Llibertat. Cala i la generació oblidada*

20h Casal Independentista de Sants
Jaume Compte. C. Muntadas, 24 baixos.

GRANOLLERS

L'Educació Pública en perill: l'amenaça de la LOMCE

19h Can Puntes. C. Santa Elisabet, 16.
A càrrec de Josep Guardiola Salinas.
Org: MUCE Granollers.

TARRAGONA

Xerrada i debat: *Dones i sindicat. Feministes al sindicat. Sindicalistes al moviment feminista*
18h CGT Tarragona Plaça Imperial Tàrraco, 1, edifici 2 planta 3a. A càrrec de Begoña Zabala, militant d'Emakume Internazionalistak. Org: CGT Tarragona

DV22 /11

SANT CUGAT DEL VALLÈS
Xerrada: *Qui deu a qui?*

19:30h Casa de la cultura. C. Castellví, 8 (jardins del Monestir). Amb Inés Marco, membre de la PACD i de l'ODG. Org: Observatori del Deute en la Globalització.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Presentació del llibre: *En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia*

19:30h Taverna La Fornal C. Pines, 17.
Amb Na Pai i Edicions Tigre de paper. I després: concert d'Assabé, electroescudella balcànica des de l'Alt Camp.
Org: Independència per canviar-ho tot

DS23 /11

BARCELONA

Festival *Què t'hi jugues?*

A partir de les 9h al Parc del Clot.
Més info: festivaldejocs.wordpress.com/

Concentració de suport a la gestió del Casal de barri l'Harmonia

12h Plaça Orfila. Convoca: L'Harmonia, Ateneu Cultural i Popular.

Trobada sobre producció de subjectivitat, psicoanàlisi i transformació social

17h Llibreria En su tinta. C. Badosa, 17.

SALLEN

Assemblea informativa oberta sobre l'estat del runam avui

18h Sala Vilà Valentí. C. Àngel Guimerà, 5. A càrrec de Sebastià Estradé, Benet Vendrell, Daniel Barbé i Gabriel Borràs.
Org: Prou Sal!

SANT CUGAT DEL VALLÈS

Mercat d'intercanvi i segona mà

De 9h a 14h a la plaça Octàvia.
Org: L'Ateneu - Centre Cívica

DG24 /11

BARCELONA

Cicle de Cinefòrum Antifeixista

19h Banc Expropiat. Travessera de Gràcia, 181. Amb la pel·lícula *Ojos que no ven*. Més info: <http://bancexpropiat-gracia.wordpress.com>

VILASSAR DE MAR

Acte: *Junts per la comarca*

12h Ateneu Atzari Pg. dels Pins/Riera Cabrils. Acte informatiu després de l'aturada dels laterals i la ronda Mataró-Maresme 14h Gran Paella Popular i sobretaula. Org: Preservem el Maresme

DL25 /11

BARCELONA

Entrega massiva de demandes de revalorització de les pensions

11h Jutjat del Social. Rda St Pere, 41 Org: Col·lectius de Pensionistes de Catalunya

DM26 /11

BARCELONA

Anarquisme social organitzat i mobilitzacions al Brasil

18:30h Casa de la Soli C. Vistalegre, 15.
A càrrec de Victor Khaled

DC27 /11

BARCELONA

Cinexclusió: cinema i debat

20:30h Rai C. Carders, 12.
Amb la pel·lícula *1 franco, 14 pesetas*

FREQÜÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
| Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
| Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica (només web) Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos (només web) Terrassa www.radiokaos.cat | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com
| Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org
| Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radiokaktivafm.blogspot.com | Ràdio Mistelera 101.4FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org | Ràdio Bala 106.4FM Manresa <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1
dimarts: 20:30h. Iv Animalista
dimecres: 20:30h. Contra-Infos

dijous: 22h. Y tu qué miras gillipollas?
El programa de punk de LaTele
divendres: 21h. Programa de Falguia

dissabte: 22h. Cineclub 1
diumenge: 21h. La Xerrada

EL TEMPS

DIJOUS 21

Ambient fred amb ventades del nord i nord-oest. Ruixats febles i dispersos al Maresme, la Selva i el Gironès.

DIVENDRES 22

Un front fred del nord escombrarà Catalunya de nord a sud. Nevades fortes al Pirineu a totes les cotes. Arriba l'hivern.

DISSABTE 23

Les temperatures de ple hivern i el vent faran imprescindibles els guants i les bufandes. Sol de dia i glaçades fortes de nit.

DIUMENGE 24

El vent de gregal es reforçarà a les comarques del litoral i el prelitoral. Sensació plenament hivernal, però amb sol.

DILLUNS 25

La força del vent afluïxarà una mica, però es mantindrà el fred, que serà bastant rigorós de nit, amb glaçades arreu.

DIMARTS 26

L'ambient serà assolellat, el vent força flux i el fred d'hivern es mantindrà. Tornarà el llevant a mitja setmana.

/ NOA MIRALLES

«El periodisme ha de tornar a la seva funció original: **vigilar el poder**»

Quique Badia
 @qbadiamasoni

Quins canvis ha viscut el fotoperiodisme com a professió? Vivim l'eclipsió del freelance?

A l'Estat espanyol, aquesta figura és absolutament amorfa: ets *freelance* mentre no t'ofereixen una feina fixa. Avui, però, el més normal és que acabis treballant per mitjans forans. Pel que fa als canvis dins la professió, hem viscut una evolució impressionant, ja que, quan vaig començar, per exemple, gairebé no hi havia dones fotògrafes. Durant la darrera dècada, he copsat un gran canvi en aquest sentit. A més, ara, hi ha escoles, seminaris i facultats de fotografia arreu. I això és bo perquè, a mi, em va tocar aprendre a base d'equivocar-me. M'hauria agradat beure de fonts que, quan vaig començar, no existien.

Estàs d'acord amb l'afirmació que la crisi no és del periodisme sinó de les empreses del sector?

Jo vaig més enllà: hi ha una crisi d'identitat, que és molt pitjor. Les empreses periodístiques es van emborrotar d'èxit i, en comptes d'invertir en periodisme, van invertir en falsejar la realitat. Van advocar per produir *pilotades* mediàtiques mitjançant la competència més deslleial i vergonyosa. Van actuar com els banquers. Aleshores, els seus treballadors callaven perquè com més diners es guanyaven, més n'essgarrapaven ells.

Aquesta crisi d'identitat comença amb la recessió econòmica?

Al contrari, va sorgir quan es feien més calés. Els negocis d'aquestes empreses destruïen el periodisme. I pel que fa als espectadors, crec que, a l'Estat, hi ha una minoria disposada a pagar per garantir uns barems de qualitat, però caldria pagar més. Ara bé, cal dir que, abans que la gent estigui disposada a consumir cultura de pagament, cal fer campanyes molt fortes.

Ets poc optimista amb els nous projectes periodístics a l'Estat?

Aquí s'ha comès l'error de donar per mort el suport paper. Una posició que sorgeix de creure que les nostres societats són com l'americana, on tot hom passa hores i hores tancat a casa. Aquí, la gent continua fent vida al carrer i comprant el diari. Creus que qui navega per Internet vol informar-se o desinformar-se?

Informar-se, no?

Jo penso que qui navega per Internet vol parafernàlia, consumisme, acudits... Per informar-se bé, calen moltes hores de dedicació.

Aleshores, què n'opines, dels mitjans digitals que han aparegut els últims anys?

Caldria preguntar-ho als que hi publiquen. Però no als de l'*staff*, sinó a les seves col·laboradores. Molts d'aquests mitjans m'han demanat col·laboracions i jo sempre els he preguntat el mateix: què em podedu oferir? Em

podeu pagar aquestes informacions perquè pugui sobreviure? "No", em responen. Alguns et demanen col·laboracions gratuïtes i d'altres t'ofereixen una remuneració molt baixa, amb la qual difícilment pots sobreviure. Tot s'ha fet massa ràpid i sobre la base que el jovent està disposat a treballar de manera gratuïta.

La premsa estatal ha pecat de massa partidista?

El periodisme espanyol és sectari des de fa dècades, com la societat que el consumeix.

Periodisme i compromís haurien de ser conceptes indissociables?

Em fot que se'm titlli de periodista compromès, social o solidari. Jo sóc periodista i proud. Si hem d'afegir una qualificació al periodisme, vol dir que alguna cosa està fallant. El periodisme és compromís. Tota societat es recolza en quatre pilars: l'educació, la sanitat, la política i el periodisme. L'única cosa que demano és que el periodisme torni a la seva funció original: vigilar el poder.

T'has consagrat cobrint situacions de conflicte obert. Es pot romandre al marge d'una guerra?

Fa trenta anys que treballo en zones de conflicte i continuo rebent impactes. Si no sents el dolor de les víctimes, no podràs transmetre la informació amb decència, cosa que -per a mi- és el més important quan exerceixes el periodisme. ◀

Gervasio Sánchez

Periodista

Nascut el 1959 a Còrdova, Gervasio Sánchez és una llegenda viva del fotoperiodisme de l'Estat espanyol i d'arreu del món. La seva càmera ha immortalitzat la dimensió més humana de les guerres dels últims trenta anys, fet que ha convertit la seva obra en un referent pel periodisme sense adjectius, ja que ell refusa que s'afegeixin qualificatius com "compromès" a la seva professió. Però la seva implicació amb allò que fa no es pot definir de cap altra manera. Establert a Saragossa, ha estat vinculat al diari 'Heraldo de Aragón' des de 1988 i ha treballat molt per preservar la seva independència, gràcies a la qual ha pogut col·laborar en altres grans capçaleres. Aquest estatus, fruit d'anys de feina ininterrompuda, li permet parlar sense embuts de la situació del periodisme a l'Estat i li atorga una situació privilegiada per radiografiar el panorama comunicatiu actual, cosa que fa sense eufemismes.

 ENTREVISTA A:
youtu.be/8HmDXx5GrGU
